

รายงานวิจัย

การมีงานทำและความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์
ในปีการศึกษา 2552

ผู้วิจัย

อาจารย์ ดร. จิรวัฒน์ เจริญสถาพรกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สารี วรวิสุทธิสารกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้
สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤษภาคม 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม คือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรีจำนวน 75 คน และนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน การวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้งานทำเป็นสัดส่วนมาก ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือทำงานในองค์กรธุรกิจเอกชน มีลักษณะตำแหน่งงานเป็นงานธุรการทั่วไปและงานด้านการให้บริการลูกค้า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001–14,000 บาท ส่วนใหญ่ได้งานทำในระยะเวลา 1–3 เดือน แต่ทำงานไม่ตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำที่มีระยะเวลาในการได้งานทำและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำสัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้งานทำ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) สัมพันธ์กับการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชามีความพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในระดับสูง โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผลการประเมินความพึงพอใจมีค่าสูงที่สุด

Abstract

This research has the objectives to study the employment of economics graduates and to measure the employers' satisfaction on economics graduates who graduate in academic year 2009. The sample data collected using the questionnaire are 75 graduates for the Bachelor's degree in Economics and 16 employers who respond the questionnaires regarding these economics graduates. The analysis in this research employs some statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-square.

The results show that a large proportion of economics graduates are employed. Most of them work as the officers in the private organization with the position of general administrator or customer-services officer. Their average income is between 10,001–14,000 Baht. They can mostly acquire their jobs within 1–3 months, and yet their jobs are not related to economics. Most of economics graduates under such the job-seeking duration and average income are male with the GPA between 2.51–3.00, and they possess some computer skills. The hypothesis testing shows that the special skill in acquiring job significantly relates to the job-seeking duration. Moreover, the GPA relates to the economics-related job and the average income at the significance level 0.05. Apart from this, the supervisors have overall satisfaction about the performance of economics graduate at a high level. Further, as an integrity and ethics aspect, the evaluation results of the supervisors' satisfaction on economics graduates are revealed at a highest level.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดการประเมินการจัดการศึกษา	8
ทฤษฎีความพึงพอใจ	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	14
การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	14
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล	16
การวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	20
ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	20
ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	22
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	35
ข้อเสนอแนะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	42
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา	47
ที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	
ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างผู้บังคับบัญชา	47
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา	49
ข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชา	57

บทที่ 6	สรุปและข้อเสนอแนะ	58
	สรุปผลการวิเคราะห์	58
	ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม		62
ภาคผนวก		
	แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	
ปีการศึกษา 2552		65
	แบบสอบถาม เรื่อง แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ศึกษาต่อ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ ประจำปีการศึกษา 2547-2551	2
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำตรงสาขา ที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2548-2551	3
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้น เป็นไปตามเกณฑ์ ประจำปีการศึกษา 2548-2551	3
ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	20
ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	22
ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	23
ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานของงานที่ทำ	24
ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตามปัจจัยด้านความสามารถในการได้นำงานทำ	25
ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตามปัจจัยด้านความสอดคล้องของงานที่ทำกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	26
ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตามปัจจัยด้านปัญหาและความพึงพอใจต่องานที่ทำ	27
ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	29
ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตามปัจจัยด้านสาเหตุและปัญหาที่ยังไม่ได้งานทำ	30

	หน้า
ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตามปัจจัยด้านความต้องการศึกษาต่อ	31
ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	33
ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อจำแนกตามปัจจัยด้านสถานะของการศึกษาต่อ	34
ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามเพศและระยะเวลาในการได้งานทำ	35
ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และระยะเวลาในการได้งานทำ	36
ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามระยะเวลาในการศึกษาและระยะเวลาในการได้งานทำ	36
ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำและระยะเวลาในการได้งานทำ	37
ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามเพศและการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	38
ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	38
ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	39
ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	40
ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	40
ตาราง 25 ค่าไคสแควร์ (Chi-square) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย	41

	หน้า
ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตามรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	42
ตาราง 27 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ จำแนกตามรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	43
ตาราง 28 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา	48
ตาราง 29 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ	50
ตาราง 30 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ	51
ตาราง 31 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	53
ตาราง 32 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	54
ตาราง 33 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	55
ตาราง 34 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์	56

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะได้ผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์เป็นจำนวน 14 รุ่น โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 เป็นบัณฑิตเศรษฐศาสตร์รุ่นสุดท้ายในนามของภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพในระดับอุดมศึกษาจะคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา 9 ด้าน ได้แก่ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนาบัณฑิตศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

คุณภาพของการผลิตบัณฑิตอาจพิจารณาจากคุณลักษณะของบัณฑิตที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงคุณภาพของหลักสูตรที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษา ได้แก่ การได้งานทำในระยะเวลาที่สมควร การได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และการได้รับเงินเดือนตรงตามคุณวุฒิหรือสูงกว่าคุณวุฒิ นอกจากนี้ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ถือเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นในแต่ละปีการศึกษาจึงมีการสำรวจข้อมูลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณภาพของบัณฑิตดังกล่าวข้างต้น คือ ตัวบ่งที่ 2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้อ่านทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ตัวบ่งที่ 2.9.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้อ่านทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ตัวบ่งที่ 2.9.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ และ ตัวบ่งที่ 2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

จากการสำรวจของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (กองแผนงาน, 2554) พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2547-2551 เป็นผู้ที่ได้งานทำคิดเป็นสัดส่วนที่มากกว่าร้อยละ 60 โดยในปีการศึกษา 2547 มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 74.58 ดังแสดงในตาราง 1 สัดส่วนดังกล่าวเป็นการแสดงจำนวนของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์เฉพาะระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ นับจากวันสำเร็จการศึกษา เทียบกับจำนวนผู้กรอกแบบสำรวจของกองแผนงาน ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับผู้สำเร็จการศึกษาในปีนั้นๆ ทั้งนี้ ไม่นับรวมผู้ที่มิงานมาก่อนเข้าศึกษาและผู้ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ศึกษาต่อ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ ประจำปีการศึกษา 2547-2551

ปีการศึกษา	บัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ที่ได้งานทำ	บัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ที่ศึกษาต่อ	บัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ที่ยังไม่ได้งานทำ	รวมบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ที่กรอกแบบสำรวจ
2547	44 (74.58)	14 (23.73)	1 (1.69)	59 (100)
2548	30 (68.18)	9 (20.46)	5 (11.36)	44 (100)
2549	36 (67.92)	10 (18.87)	7 (13.21)	53 (100)
2550	48 (70.59)	11 (16.18)	9 (13.24)	68 (100)
2551	49 (62.02)	15 (18.99)	15 (18.99)	79 (100)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ

ที่มา: กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554)

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำระหว่างปีการศึกษา 2548-2551 เป็นผู้ที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 52.03 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ไม่สูงมาก ทั้งนี้ ตัวเลขดังกล่าวอาจไม่ได้แสดงถึงการทำงานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษาได้อย่างแท้จริง เนื่องจากบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กรอกแบบสำรวจส่วนใหญ่ไม่สามารถประเมินเกณฑ์ในการบ่งชี้ถึงลักษณะของงานที่ทำว่าตรงกับสาขาเศรษฐศาสตร์หรือไม่ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำตรงสาขามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเพิ่มจากร้อยละ 43.33 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 57.14 ในปี พ.ศ. 2551 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.81 (ตาราง 2)¹

ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2548-2551 บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำเป็นผู้ที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) คิดเป็นสัดส่วนที่สูงมาก คือ โดยเฉลี่ยร้อยละ 94.53 และคิดเป็นสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 97.96 ในปี พ.ศ. 2551 (ตาราง 3)² ทั้งนี้ จากการสำรวจพบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานทำที่เป็นของเอกชน จึงได้รับเงินเดือนที่สูงกว่าเกณฑ์เงินเดือนที่ กพ. กำหนดไว้สำหรับผู้จบปริญญาตรี

¹ แบบสำรวจในปีการศึกษา 2547 ไม่มีคำถามเกี่ยวกับการทำงานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา

² แบบสำรวจในปีการศึกษา 2547 ไม่มีคำถามเกี่ยวกับการได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา
ประจำปีการศึกษา 2548-2551

ปีการศึกษา	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่ได้งานทำ	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่ได้งานทำตรงสาขา	ร้อยละ
2548	30	13	43.33
2549	36	20	55.56
2550	48	25	52.08
2551	49	28	57.14

ที่มา: กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์
ประจำปีการศึกษา 2548-2551

ปีการศึกษา	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่ได้งานทำ	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ ได้รับเงินเดือนเริ่มต้น เป็นไปตามเกณฑ์	ร้อยละ
2548	30	28	93.33
2549	36	32	88.89
2550	48	47	97.92
2551	49	48	97.96

ที่มา: กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554)

สำหรับประเด็นความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตนั้น มีการดำเนินงานวิจัยทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับภาควิชา โดยในระดับมหาวิทยาลัย กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดีจะมีการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง แต่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่จบการศึกษา ก่อนปี 2552 ผลการวิเคราะห์ของกองแผนงานไม่ปรากฏชัด เนื่องจากสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะยังคงแทรกตัวอยู่เป็นภาควิชาเศรษฐศาสตร์ในคณะสังคมศาสตร์ สำหรับระดับภาควิชาที่มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าว โดยดำเนินงานในลักษณะงานวิจัย ซึ่งอรรถิพย์ ราษฎร์นิยม และคณะ (2554) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่จบการศึกษาในปี 2546 – 2551 ข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความโดดเด่นในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม และเสนอว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ควรจะประยุกต์ให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในองค์ประกอบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ 2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะได้มีการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของ นายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่รุ่นที่ 1 ในปีการศึกษา 2540 จนถึงรุ่นที่ 12 ในปีการศึกษา 2551 ดังนั้น เพื่อให้การผลิตบัณฑิต เศรษฐศาสตร์มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำนัก วิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะจึงได้จัดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีงานทำของ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่ มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์รุ่นที่ 13 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ทั้งนี้เพื่อให้สำนักวิชา เศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะสามารถประเมินความสำเร็จในการผลิตบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด อีกทั้ง ทราบถึงทิศทางและความต้องการของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต เศรษฐศาสตร์รุ่นที่ 13 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบาย สาธารณะในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตเพื่อผลิตบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ในรุ่นต่อไป ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อนิสิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลัง ศึกษาในปัจจุบัน ในการเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนในการหางานทำและการทำงานใน อนาคต และยังเป็นข้อมูลประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ครอบคลุมเฉพาะบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรี สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552
2. ภาวะการมีงานทำครอบคลุมบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ที่มีรายได้ประจำ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำหรือไม่ได้ทำงานเพราะอยู่ระหว่างการ หางานทำ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ
3. การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้อ่านทำ การได้อ่านทำตรงสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ครอบคลุมเฉพาะปัจจัยสำคัญ

ที่อาจจะเกิดความสัมพันธ์กับปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ เพศ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ระยะเวลาในการศึกษา และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ

4. การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ครอบคลุมเฉพาะนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บัณฑิตเศรษฐศาสตร์** หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2552 จากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ

2. **บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ** หมายถึง บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่มีงานทำเป็นประจำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับรวมผู้ศึกษาต่อ

3. **การได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา** หมายถึง การที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้งานทำตรงตามสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หรือได้นำความรู้เศรษฐศาสตร์ที่ได้จากการศึกษาตลอดหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

4. **การได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์** หมายถึง การที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์เงินเดือนรายได้เริ่มต้น ซึ่งคิดจากเกณฑ์เงินเดือนของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.)

5. **นายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต** หมายถึง หัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชาเจ้าของกิจการ หรือผู้ที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทำงานเกี่ยวข้องด้วย

6. **ระดับความพึงพอใจ** หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ (เทียบจากค่า 5 ระดับ) ของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ จากการประเมินบัณฑิตที่ทำงานด้วยประมาณ 1-2 ปี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในวิชาการ ทักษะที่ต้องงานที่ทำ คุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

7. **ความรู้ความสามารถในวิชาการ** หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่ (1) ความรอบรู้ทางวิชาการ (2) ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ (3) ความสามารถในการเชิงพัฒนางานในหน้าที่ (4) ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน (5) ความสามารถในการสื่อสารในการทำงาน (6) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน และ (7) ความสามารถสร้างสรรค์งานใหม่ให้กับหน่วยงาน/องค์กร

8. **ทัศนคติต่องานที่ทำ** หมายถึง ทัศนคติที่ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ความคิด/ความมุ่งมั่นสร้างสรรค์งานใหม่ให้กับหน่วยงาน/องค์กร (2) ความคิด/ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงและพัฒนางานที่รับผิดชอบ (3) ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน/องค์กร (4) ความคิด/ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อชื่อเสียงของ

หน่วยงาน/องค์กร (5) การรักษาชื่อเสียงของหน่วยงานโดยไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่หน่วยงาน / องค์กร

9. คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่ (1) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (2) การอุทิศเวลาในการทำงาน (3) ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน (4) การคิด/ปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล (5) การให้เกียรติ / รับผิดชอบ/ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น (6) ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน (7) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น (8) ความมีธรรมาจริยัมเี่ยมแจ่มใสในการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

10. จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานที่ประกอบด้วย 7 ประเด็น (1) ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ (2) การปฏิบัติหน้าที่ต่อกลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง โดยเสมอภาคทัดเทียมกัน (3) การรักษาความลับของงานในหน้าที่อย่างเข้มงวด (4) การศึกษาและทำความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย (5) การพัฒนาตนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ (6) การให้ความร่วมมือ/ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย (7) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพ

11. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานที่ประกอบไปด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ความเอาใจใส่/รอบคอบในการปฏิบัติงาน (2) การดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัด คำนวณให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน/องค์กร (3) ความสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลา (4) ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน / องค์กร (5) ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมได้อย่างคุ้มค่า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความสำเร็จในการผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

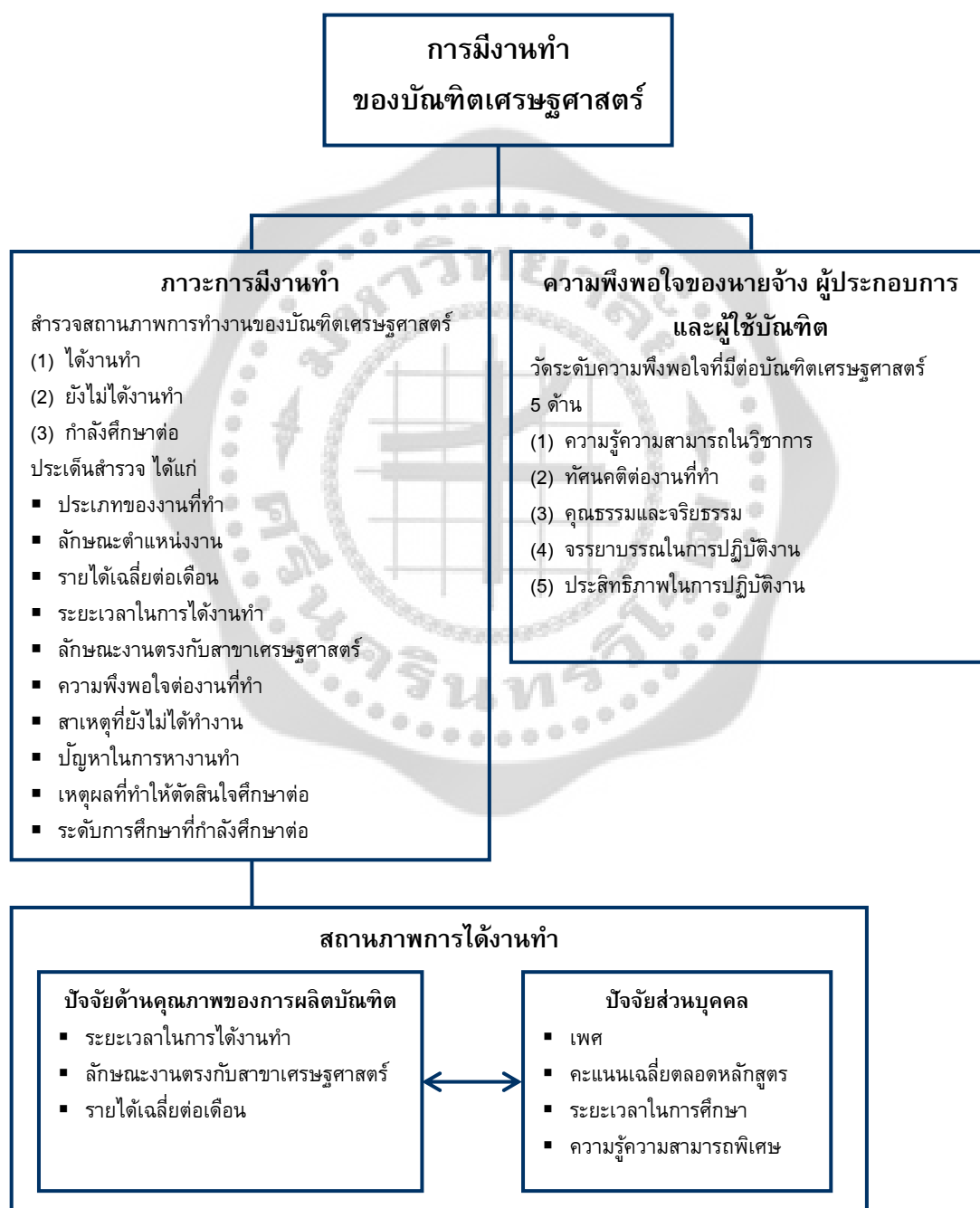
2. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์

3. นิสิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาในปัจจุบันสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนในการหางานทำและการทำงานในอนาคต

4. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้มีกรอบแนวคิดในการศึกษาที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ โดยเน้นศึกษาสภาพของการได้งานทำซึ่งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยที่เป็นเกณฑ์คุณภาพของการผลิตบัณฑิต สำหรับส่วนที่สองเป็นการวัดระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังรายละเอียดในกรอบแนวคิดต่อไปนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์และความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 โดยมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดการประเมินการจัดการศึกษา¹

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 2 ให้คำนิยามของการศึกษา โดยกล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการ جستจู่แสคว้าความรู้ สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ในมาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สำหรับการประเมินการจัดการศึกษาสามารถทำได้ใน 4 ช่วงเวลา ช่วงเวลาแรก ได้แก่ การประเมินคุณภาพของปัจจัยนำเข้าก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ช่วงเวลาที่สอง ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ช่วงเวลา之三 ได้แก่ การประเมินผลเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนใหญ่นิยมประเมินทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยจะประเมินว่าผลการดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ กล่าวคือ ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละรุ่นมีจำนวนและคุณลักษณะตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ การประเมินมักดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ช่วงเวลาที่ 4 ได้แก่ การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาและมีการทำแล้ว เพื่อประเมินผลว่าการจัดการศึกษาส่งผลให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่สามารถปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ระดับใด สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด ผลการประเมินในช่วงที่ 4 แสดงในรูประดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสะท้อนถึงผลลัพธ์ (Outcome) ของการจัดการศึกษา ดังนั้นนักวิจัยทางการศึกษาสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาย้อนกลับไปหาปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ผู้เรียน (Input) รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนการสอน (Process) ตลอดจนบัณฑิต (Output)

¹ ปรับปรุงมาจาก พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และคณะ (2549)

ดังนั้นกรอบความคิดของงานวิจัยชิ้นนี้นับเป็นการประเมินการจัดการศึกษาในช่วงเวลาที่ 4 และอาศัยแนวทางในมาตรา 6 ที่กล่าวไปข้างต้นในการกำหนดประเด็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในวิชาการ ทักษะคิดต่อ งานที่ทำ คุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งข้อค้นพบของงานวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงย้อนกลับไปถึงปัจจัยนำเข้า หรือนิสิตเศรษฐศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบาย สาธารณะต่อไป

ทฤษฎีความพึงพอใจ²

ความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือการที่บุคคลแสดงทัศนคติต่าง ๆ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นผลการประเมินเปรียบเทียบสิ่งที่ได้เห็นจริงกับสิ่งที่คาดหวังว่าสอดคล้องกันหรือมีระดับความคาดหวังมากน้อยเพียงใด ส่วนความพึงพอใจในงาน คือ ภาวะอารมณ์ทางบวกที่บุคคลมีต่องาน โดยความพอใจหรือไม่พอใจในงานอาจเกิดจากปัจจัยคือ ตัวงานเองหรือสภาพแวดล้อมของงานก็ได้

แม้ว่าทฤษฎีความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในวงกว้าง คือ ทฤษฎีตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) ซึ่งสามารถใช้อธิบายความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งมีความต้องการเป็นลำดับขั้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยมาสโลว์เชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” และเป็นการยากที่มนุษย์จะก้าวไปถึงลำดับขั้นของความต้องการอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์นี้ เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจ และได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่น ๆ ต่อไป ถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ คือ เป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งมาสโลว์ได้เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปไว้เป็นลำดับดังนี้

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุดและสังเกตเห็นได้ชัดที่สุดจากความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยในการดำรงชีวิต

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้ว ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ง่ายในทารกและในเด็กเล็กๆ เนื่องจากทารกและเด็กเล็กๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือและต้องพึ่งพาอาศัยจากผู้อื่น

3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs) เป็นความต้องการขั้นที่ 3 ที่บุคคลต้องการได้รับความรัก และความเป็นเจ้าของโดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

4) ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นความต้องการนับถือตนเอง ทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่ามีคุณค่าและมี

² สรุปรมาจาก กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554)

ความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานภารกิจต่างๆ ลักษณะที่สอง เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น

5) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs) เป็นความต้องการอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะบรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ โดยบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในขั้นสูงสุดนี้จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ทำ

กล่าวได้ว่าทฤษฎีตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) จะอยู่เบื้องหลังการที่นายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์เลือกระดับคะแนนความพึงพอใจเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ (1) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และ (2) การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในฐานะสถาบันอุดมศึกษา ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยมีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพสำหรับคณะหรือหน่วยงานที่มีการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 9 ด้าน คือ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ (ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552 และ 2553)

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ในฐานะที่เป็นคณะที่มีการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ผลิตบัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต ในนามของภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ เป็นจำนวน 13 รุ่น โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ องค์ประกอบคุณภาพการศึกษาด้านที่ 2 คือ การเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่บ่งชี้ถึงคุณภาพในการผลิตบัณฑิตโดยตรง โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ 2.9 ร้อยละของ

บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ตัวบ่งชี้ที่ 2.9.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2.9.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ และ ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รวมถึงความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทุกรุ่น

การศึกษาวิจัยติดตามบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้ดำเนินการมาตั้งแต่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาเป็นรุ่นแรก ในส่วนของการศึกษาการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์นั้น ฦกฏกา ดันสกุล และคณะ (อ้างใน ออทิพย์ ราษฎร์นิยม และคณะ, 2554) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์รุ่นที่ 1-6 ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2540-2545 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน โดยเป็นธุรกิจบริการประเภทการเงิน กิจกรรมพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความพึงพอใจต่องานที่ทำในระดับมาก สภาพภาพการทำงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในรุ่นต่อๆ มา ยังคงคล้ายคลึงกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ 6 รุ่นแรก จากการศึกษาของออทิพย์ ราษฎร์นิยม และคณะ (2554) ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546-2552 จำนวน 200 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทางโทรศัพท์และไปรษณีย์ พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่มีงานทำประจำในหน่วยงานภาคเอกชน ยกเว้นบัณฑิตเศรษฐศาสตร์รุ่นปีการศึกษา 2552 ที่ไม่ได้ทำงานเนื่องจากส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นเจ้าหน้าที่การตลาดและเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปซึ่งเป็นระดับผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงาน ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นสูงกว่าเกณฑ์ โดยอยู่ในช่วงเงินเดือน 10,000-15,000 บาท และมีความพึงพอใจต่องานที่ทำในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาอื่นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ในช่วงปีการศึกษา 2550-2552 ร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำภายใน 1 ปี น้อยกว่าร้อยละของบัณฑิตโดยรวมทุกคณะของมหาวิทยาลัยที่ได้งานทำภายใน 1 ปี จากการสำรวจของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ในปีการศึกษา 2552 บัณฑิตโดยรวมทุกคณะที่ได้งานทำคิดเป็นร้อยละ 71.61 เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพลศึกษา ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของบัณฑิตที่ได้งานทำสูงที่สุด คือ มากกว่าร้อยละ 90 ยกเว้นคณะสหเวชศาสตร์และคณะพลศึกษาที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 84.91 และ 59.66 รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 74.09 กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ คือ คณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 70.41 กลุ่มสาขาวิชามนุษย์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ โดย

เฉลี่ยร้อยละ 70.35 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ คือ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 69.12 กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรม วิจารณ์ศิลป์ และประยุกต์ศิลป์ คือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 59.30 และกลุ่มสาขาวิชาอื่นนอกเหนือจากที่ระบุข้างต้น คือ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ไต้หวันทำคิดเป็นร้อยละ 70.51 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์โดยรวมคือร้อยละ 72.74 และน้อยกว่าสัดส่วนโดยรวมทุกคณะของมหาวิทยาลัยเพียงเล็กน้อย (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554)

เมื่อพิจารณาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2551 พบว่า สัดส่วนของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ไต้หวันทำมีเพียงร้อยละ 62.03 น้อยกว่าสัดส่วนของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์โดยรวมที่ไต้หวันทำค่อนข้างมากที่คิดเป็นร้อยละ 73.45 และน้อยกว่าสัดส่วนของบัณฑิตโดยรวมทุกคณะของมหาวิทยาลัยด้วยเช่นกันที่คิดเป็นร้อยละ 68.98 สัดส่วนของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ไต้หวันทำน้อยกว่าสัดส่วนของบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งส่วนใหญ่ของคณะในกลุ่มนี้มีสัดส่วนของบัณฑิตที่ไต้หวันทำมากกว่าร้อยละ 90 นอกจากนั้นยังพบว่า การไต้หวันทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีสัดส่วนที่ต่ำกว่าบัณฑิตในกลุ่มสาขาที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ บัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ และบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 85.86, 71.71, และ 63.53 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานี้กลับมีสัดส่วนการไต้หวันทำสูงกว่าบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ และบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.99 และ 61.19 ตามลำดับ และมีสัดส่วนการไต้หวันทำสูงกว่าบัณฑิตของวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 57.55 (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553)

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ไต้หวันทำในปีการศึกษา 2551 เป็นผู้ที่มีงานทำตรงสาขาคิดเป็นร้อยละ 57.14 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับสัดส่วนการมีงานทำตรงสาขาของบัณฑิตโดยรวมทุกคณะที่ร้อยละ 82.17 จากการสำรวจพบว่า การมีงานทำตรงสาขาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์คิดเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าของบัณฑิตคณะอื่นๆ เป็นรายคณะทุกคณะ โดยคณะในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีสัดส่วนของบัณฑิตที่ไต้หวันทำตรงสาขามากที่สุด คิดเป็นเกือบร้อยละ 100 ส่วนคณะที่ใกล้เคียงกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีสัดส่วนที่สูงเช่นกัน ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 92.96, 91.80, 89.12, และ 87.06 ตามลำดับ รวมทั้งคณะสังคมศาสตร์พบว่ามีสัดส่วนของบัณฑิตที่ไต้หวันทำตรงสาขามากกว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 71.16 ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ไต้หวันทำในปีการศึกษานี้ได้เงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์คิดเป็นสัดส่วนที่สูงมาก โดยผู้ที่ได้เงินเดือนต่ำกว่าเกณฑ์เงินเดือนของ ก.พ. มีเพียงร้อยละ 2.04 ซึ่งต่ำกว่าสัดส่วนของบัณฑิตโดยรวมทุกคณะที่ได้เงินเดือนต่ำกว่าเกณฑ์ที่

ร้อยละ 5.83 และต่ำกว่าสัดส่วนของบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์ที่ได้เงินเดือนต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งมีสูงถึงร้อยละ 8.99 (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553)

ในส่วนของนายจ้าง/ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการมีการทำวิจัยทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับภาค แม้ว่า กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2551, 2552, และ 2553) ไม่มีผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากก่อนปี 2552 บัณฑิตอยู่ในคณะสังคมศาสตร์ อย่างไรก็ตาม กองแผนงาน (2554) พบว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่จบการศึกษาในปี 2552 นั้นนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เห็นว่าคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก และข้อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน อาจกล่าวได้ว่าเป็นประเด็นคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานวิจัยในระดับภาควิชา อรรถิพย์ ราษฎร์นิยม และคณะ (2554) พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในวิชาชีพ/วิชาการ ด้านความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ด้านคุณภาพในการปฏิบัติงานในองค์กร และด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก แต่หากพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด

นอกจากนี้ในกรณีของมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และคณะ (2549) พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการและ/หรือผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์โดยรวม 5 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ และด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ/วิชาการ ตามลำดับ ดังนั้นจุดแข็งของบัณฑิตและมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ คือ คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์และความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 เพื่อสำรวจภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยที่เป็นเกณฑ์คุณภาพของการผลิตบัณฑิต และวัดระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รุ่นปีการศึกษา 2552 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีสองกลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 79 คน
2. นายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 79 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ใช้การสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกบัณฑิตเศรษฐศาสตร์เฉพาะที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 และเลือกนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต เฉพาะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 และตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 75 คน
2. นายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 และตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด โดยชุดแรกเป็นแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และชุดที่สองเป็นแบบสอบถามสำหรับนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2552

แบบสอบถามชุดนี้ได้ยึดตามแบบสอบถามของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาทั่วประเทศที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในปีการศึกษา 2551 และมีการปรับโดยผู้วิจัยให้เหมาะสมกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต ในปีการศึกษา 2552 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สํารวจข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ครอบคลุมลักษณะทั่วไปดังนี้

- (1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ และที่อยู่ปัจจุบัน
- (2) ข้อมูลทางด้านการศึกษาในหลักสูตร ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระยะเวลาในการศึกษา และกลุ่มวิชาเอกเลือก
- (3) ข้อมูลสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน โดยแบ่งสถานภาพของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ คือ ทำงานแล้ว ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ กำลังศึกษาต่อ และยังไม่ได้ทำงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 สํารวจข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้

- (1) ข้อมูลของผู้ทำงานแล้ว ได้แก่ ประเภทของงานที่ทำ ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้ได้งานทำ ระยะเวลาในการได้งานทำ ลักษณะงานตรงกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ระดับความสามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำ ปัญหาในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่องานที่ทำ
- (2) ข้อมูลของผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน ได้แก่ สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน และปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 สํารวจข้อมูลการศึกษาต่อของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็นสองส่วน ดังนี้

- (1) ข้อมูลของผู้ที่กำลังศึกษาต่อ ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาวิชา และประเภทของสถาบันที่กำลังศึกษาต่อ เหตุผลที่ตัดสินใจศึกษาต่อ และปัญหาในการศึกษาต่อ
- (2) ข้อมูลของผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ได้แก่ สาเหตุที่ยังไม่ได้ศึกษาต่อ ความต้องการศึกษาต่อ ระดับการศึกษา สาขาวิชา และประเภทของสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ และเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 4 สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต การเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนานิสิตของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ โดยข้อเสนอแนะทางด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับรายวิชาที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ส่วนข้อเสนอแนะอีกสามด้านที่เหลือเป็นคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2552

แบบสอบถามปรับปรุงมาจาก พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และคณะ (2549) โดยโครงสร้างแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 คือ สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล (ผู้บังคับบัญชา) ตอนที่ 2 คือ ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และตอนที่ 3 คือ ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีขั้นตอนและรายละเอียดจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2552 ให้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์กรอกข้อมูลด้วยตนเอง ในวันช้อย่อยสำหรับพิธีพระราชทานปริญญาบัตร คือ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2553

1.2 ผู้วิจัยตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับแบบสอบถามที่ได้รับคืนภายในช่วงวันช้อย่อยสำหรับพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และในกรณีที่พบความไม่สมบูรณ์จะให้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วนในวันนั้น

1.3 ผู้วิจัยตรวจสอบโดยละเอียดสำหรับแบบสอบถามทุกชุด หากพบความผิดปกติหรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลจะทำการสอบถามบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทางโทรศัพท์

2. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต พร้อมทั้งได้แนบซอง ซึ่งติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัยทุกฉบับ เพื่อให้นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตส่งแบบสอบถามกลับโดยได้รับแบบสอบถามคืนมาจนถึงเดือนมกราคม ปี 2555 จำนวน 16 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และกลุ่มตัวอย่างนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ในงานวิจัยนี้มีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่ โดยแสดงค่าความถี่และร้อยละจำแนกตามสถานภาพการทำงาน of บัณฑิตเศรษฐศาสตร์

2. การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิต ได้แก่ ระยะเวลาในการดำเนินงาน การดำเนินงานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้วิธีการ

วิเคราะห์ค่าไคสแควร์เพื่อทดสอบความเป็นอิสระกันของปัจจัยด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิต กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

2.1 ระยะเวลาในการได้งานทำเป็นอิสระกับเพศ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ระยะเวลาในการศึกษา และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ

2.2 การได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นอิสระกับเพศ และคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร

2.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นอิสระกับเพศ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ

3. การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความพึงพอใจ ดังนี้

3.1 การกำหนดอันตรภาคชั้นของระดับความพึงพอใจ

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

3.2 การประเมินผลการวัดระดับความพึงพอใจ

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	พึงพอใจในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ มีดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553)

1. **ค่าร้อยละ (Percentage)** เป็นสถิติที่ใช้ในการแสดงความถี่ โดยแปลงให้อยู่ในรูป สัดส่วนของจำนวนความถี่ทั้งหมด โดยมีสูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

โดยที่ P = ค่าร้อยละ
 f = ค่าความถี่
 n = จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. **ค่าเฉลี่ย (Mean)** เป็นสถิติที่ใช้ในการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง เป็นการหาค่าเฉลี่ย (Average) เพื่อใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมด โดยมีสูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$$

โดยที่ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
 x_i = ค่าของข้อมูล
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. **ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)** เป็นสถิติที่ใช้ในการวัดการกระจายของข้อมูลว่าแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของข้อมูลมากน้อยเพียงใด โดยมีสูตรดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

โดยที่ σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x_i = ค่าของข้อมูล
 $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. **ค่าไคสแควร์ (Chi-square)** เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเป็นอิสระกันของลักษณะสองลักษณะ โดยมีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \frac{\sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c (O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดยที่

$$E_{ij} = \frac{(r_i)(c_j)}{n}$$

O_{ij} = ความถี่ของข้อมูลที่มีลักษณะที่หนึ่งในระดับที่ i
และมีลักษณะที่สองในระดับที่ j

E_{ij} = ความถี่ของข้อมูลที่คาดว่าจะอยู่ในระดับที่ i ของลักษณะที่หนึ่ง
และอยู่ในระดับที่ j ของลักษณะที่สอง เมื่อสมมติฐานหลักเป็นจริง

r_i = จำนวนข้อมูลที่มีลักษณะที่หนึ่งในระดับที่ i

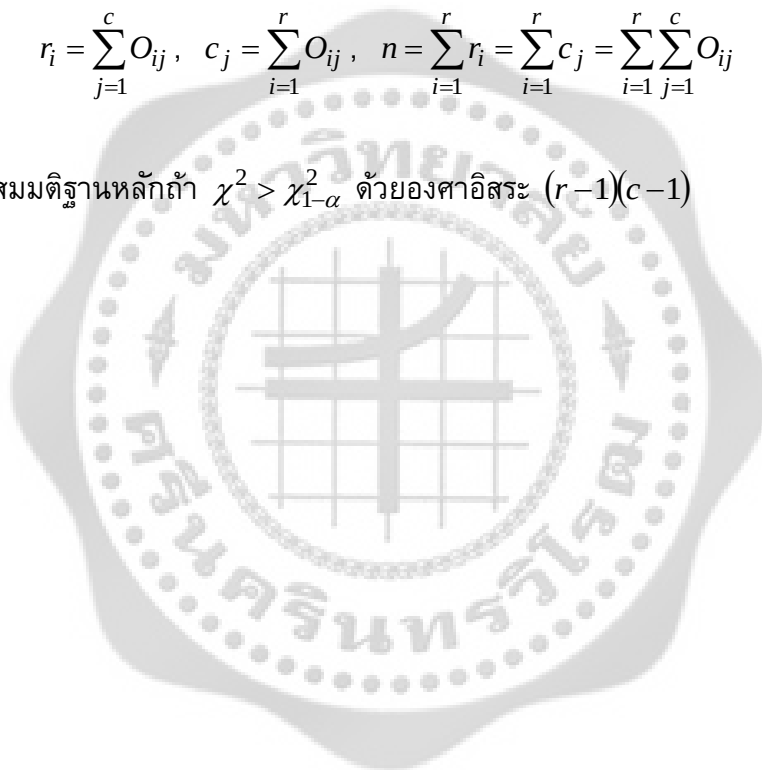
c_j = จำนวนข้อมูลที่มีลักษณะที่สองในระดับที่ j

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ทั้งนี้

$$r_i = \sum_{j=1}^c O_{ij}, \quad c_j = \sum_{i=1}^r O_{ij}, \quad n = \sum_{i=1}^r r_i = \sum_{i=1}^r c_j = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c O_{ij}$$

และจะปฏิเสธสมมติฐานหลักถ้า $\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha}$ ด้วยองศาอิสระ $(r-1)(c-1)$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์
2. ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์
3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์
4. ข้อเสนอแนะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52 มีอายุที่เป็นไปตามเกณฑ์เมื่อจบการศึกษา คือ 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.67 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 50.67 ส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 3 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 80 และที่เหลือสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 4 ปี ตามข้อกำหนดของหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตนั้นผู้ที่เลือกศึกษาวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ต้องเลือกกลุ่มวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 2 กลุ่ม ส่วนผู้ที่เลือกศึกษาวิชาโทเป็นสาขาวิชาอื่นต้องเลือกกลุ่มวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 1 กลุ่ม บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาโดยมีวิชาเอกเลือกคือเศรษฐศาสตร์การเงิน คิดเป็นร้อยละ 89.33 รองลงมาคือเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 45.33 และปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 62.67 (ตาราง 4)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
ชาย		36	48.00
หญิง		39	52.00
2. อายุ			
21 ปี		2	2.67
22 ปี		29	38.66
23 ปี		38	50.67
24 ปี		6	8.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3. คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)		
3.51–4.00	8	10.67
3.01–3.50	25	33.33
2.51–3.00	38	50.67
2.01–2.50	4	5.33
4. ระยะเวลาในการศึกษา		
3 ปีครึ่ง	60	80.00
4 ปี	15	20.00
5. กลุ่มวิชาเอกเลือก ¹		
เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	0	0.00
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การเกษตร	0	0.00
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ	15	20.00
เศรษฐศาสตร์การเงิน	67	89.33
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา	1	1.33
เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	11	14.67
เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	34	45.33
เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การคลัง	1	1.33
6. ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	47	62.67
ต่างจังหวัด	28	37.33
รวมแต่ละปัจจัย ²	75	100.00

หมายเหตุ:

- เลือกได้มากกว่า 1 กลุ่มวิชาเอกเลือก
- ยกเว้นปัจจัยกลุ่มวิชาเอกเลือก

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานทำ คิดเป็นร้อยละ 77.33 บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำมีเพียงร้อยละ 14.67 และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อมีสัดส่วนน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8 (ตาราง 5)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้งานทำ	58	77.33
2. ยังไม่ได้งานทำ	11	14.67
3. กำลังศึกษาต่อ	6	8.00
รวม	75	100.00

ข้อมูลของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ 3 กลุ่มจำแนกตามสถานภาพการทำงาน คือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ มีรายละเอียดดังนี้

1. บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำมีรายละเอียดจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้

1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนใหญ่มีอายุ 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.28 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 44.83 ส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 3 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 84.48 บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาโดยมีวิชาเอกเลือกคือเศรษฐศาสตร์การเงิน คิดเป็นร้อยละ 87.93 รองลงมาคือเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 48.28 และปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 65.52 (ตาราง 6)

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	29	50.00
หญิง	29	50.00
2. อายุ		
21 ปี	2	3.45
22 ปี	23	39.65
23 ปี	28	48.28
24 ปี	5	8.62
3. คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)		
3.51–4.00	7	12.07
3.01–3.50	22	37.93
2.51–3.00	26	44.83
2.01–2.50	3	5.17
4. ระยะเวลาในการศึกษา		
3 ปีครึ่ง	49	84.48
4 ปี	9	15.52
5. กลุ่มวิชาเอกเลือก		
เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	0	0.00
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การเกษตร	0	0.00
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ	11	18.97
เศรษฐศาสตร์การเงิน	51	87.93
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา	0	0.00
เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	10	17.24
เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	28	48.28
เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การคลัง	1	0.02
6. ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	38	65.52
ต่างจังหวัด	20	34.48
รวมแต่ละปัจจัย ¹	58	100.00

หมายเหตุ: 1. ยกเว้นปัจจัยกลุ่มวิชาเอกเลือก

1.2 ลักษณะของงานที่ทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือทำงานในองค์กรธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 60.34 โดยพบว่าทำงานในธนาคารพาณิชย์มากที่สุด มีลักษณะตำแหน่งงานเป็นงานธุรการทั่วไปและงานด้านการให้บริการลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 24.14 และ 22.41 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ทำงานในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 81.03 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001–14,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.55 ทั้งนี้ ผลสำรวจพบบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำที่มีเงินเดือนเริ่มต้นต่ำกว่าเกณฑ์เงินเดือนปริญญาตรีของ ก.พ. เพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72 (ตาราง 7)

1.3 ความสามารถในการได้งานทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านการใช้คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 46.55 รองลงมาคือความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 24.14 ซึ่งความรู้ความสามารถพิเศษดังกล่าวมีส่วนช่วยให้ได้งานทำ โดยส่วนใหญ่ได้อ่านทำในระยะเวลา 1–3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 37.93 และพบบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำทันทีหลังสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.69 (ตาราง 8)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้อ่านทำจำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานของงานที่ทำ

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานของงานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทงานที่ทำ		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	4	6.90
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	17.24
พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	35	60.34
ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ	7	12.08
พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ	1	1.72
อื่นๆ	1	1.72
2. ลักษณะตำแหน่งงาน		
งานธุรการทั่วไป	14	24.14
งานด้านการให้บริการลูกค้า	13	22.41
งานด้านฝ่ายขาย	5	8.62
งานด้านการตลาด/ประชาสัมพันธ์	7	12.07
งานด้านการวิเคราะห์/วางแผน/วิจัย	10	17.24
อื่นๆ	9	15.52

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานของงานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานที่ทำงานปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	47	81.03
ต่างจังหวัด	11	18.97
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 7,940 บาท	1	1.72
7,940–10,000 บาท	7	12.07
10,001–14,000 บาท	27	46.55
14,001–18,000 บาท	17	29.31
18,001–22,000 บาท	4	6.90
มากกว่า 22,000 บาท	2	3.45
รวมแต่ละปัจจัย	58	100.00

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยด้านความสามารถในการได้งานทำ

ปัจจัยด้านความสามารถในการได้งานทำ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ		
ด้านภาษาต่างประเทศ	14	24.14
ด้านการใช้คอมพิวเตอร์	27	46.55
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	5	8.62
ด้านกิจกรรมสันทนาการ	5	8.62
ด้านกีฬา	1	1.72
ด้านศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์	0	0.00
อื่นๆ	6	10.34
2. ระยะเวลาในการได้งานทำ		
ได้งานทันที	12	20.69
1–3 เดือน	22	37.93
4–6 เดือน	12	20.69
7–9 เดือน	6	10.34
10–12 เดือน	4	6.90
มากกว่า 1 ปี	2	3.45
รวมแต่ละปัจจัย	58	100.00

1.4 ความสอดคล้องของงานที่ทำกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 60.34 ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความไม่เข้าใจในคำนิยามของการทำงานตรงสาขา และพบว่าส่วนใหญ่มีการประยุกต์ใช้สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์กับงานที่ทำเพียงระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 63.79 (ตาราง 9)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยด้านความสอดคล้องของงานที่ทำกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ปัจจัยด้านความสอดคล้องของงานที่ทำกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
1. ลักษณะงานตรงกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์		
ตรง	23	39.66
ไม่ตรง	35	60.34
2. ระดับการประยุกต์ใช้สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์กับงานที่ทำ		
มากที่สุด	3	5.18
มาก	9	15.52
ปานกลาง	37	63.79
น้อย	8	13.79
น้อยที่สุด	1	1.72
รวมแต่ละปัจจัย	58	100.00

1.5 ปัญหาและความพึงพอใจต่องานที่ทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 72.41 ส่วนผู้ที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานนั้นส่วนใหญ่มีปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา คิดเป็นร้อยละ 56.25 ของลักษณะปัญหาที่สำรวจ ผลสำรวจยังพบว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 77.59 ส่วนผู้ที่ไม่พึงพอใจนั้นมีความไม่พอใจเกี่ยวกับค่าตอบแทนต่ำเป็นสาเหตุสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 30.78 ของลักษณะความไม่พอใจต่องานที่ทำ (ตาราง 10)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยด้านปัญหาและความพึงพอใจต่องานที่ทำ

ปัจจัยด้านปัญหาและความพึงพอใจต่องานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการปฏิบัติงาน		
ไม่มีปัญหา	42	72.41
มีปัญหา ดังนี้ ¹	16	27.59
▪ ความรู้ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่เพียงพอ	0	0.00
▪ ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา	9	56.25
▪ ขาดความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์	2	12.50
▪ ขาดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์งาน	1	6.25
▪ ขาดความสามารถด้านการสื่อสาร	0	0.00
▪ ปัญหาในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน	3	18.75
▪ ปัญหาในการทำงานร่วมกับหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา	1	6.25
▪ อื่นๆ	0	0.00
2. ความพึงพอใจต่องานที่ทำ		
พอใจ	45	77.59
ไม่พอใจ ดังนี้ ²	13	22.41
▪ ระบบงานไม่ดี	1	7.69
▪ ผู้ร่วมงานไม่ดี	1	7.69
▪ ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา	2	15.38
▪ ค่าตอบแทนต่ำ	4	30.78
▪ ขาดความมั่นคง	1	7.69
▪ ขาดความก้าวหน้า	3	23.08
▪ สวัสดิการไม่ดี	1	7.69
▪ อื่นๆ	0	0.00
รวมแต่ละปัจจัย	58	100.00

หมายเหตุ:

1. ระบุปัญหาที่สำคัญเพียง 1 ข้อ
2. ระบุสาเหตุที่สำคัญเพียง 1 ข้อ

2. บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ มีรายละเอียดจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้

2.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.64 มีอายุ 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.64 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 72.73 สามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 3 ปีครึ่งและ 4 ปีเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 54.55 และ 45.45 ตามลำดับ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาโดยมีวิชาเอกเลือกคือเศรษฐศาสตร์การเงิน คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาคือเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 27.27 และปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 63.64 โดยส่วนใหญ่เป็นจังหวัดปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร (ตาราง 11)

2.2 สาเหตุและปัญหาของการไม่ได้งานทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน 2 ประเด็น คือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 45.45 และ 36.36 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.64 ส่วนผู้ที่มีปัญหาในการหางานทำนั้นส่วนใหญ่มีปัญหที่สำคัญ คือ การหางานที่ถูกใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 50 ของลักษณะปัญหาที่สำรวจ (ตาราง 12)

2.3 ความต้องการศึกษาต่อของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำเป็นผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการที่ยังไม่ประสงค์ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 72.73 แต่ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 72.73 โดยผู้ที่ต้องการศึกษาต่อทุกคนต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาอื่นในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งสาขาวิชาอื่น ได้แก่ บริหารธุรกิจ และภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 87.50 โดยมีเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อเนื่องจากการต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75 (ตาราง 13)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	36.36
หญิง	7	63.64
2. อายุ		
21 ปี	0	0.00
22 ปี	3	27.27
23 ปี	7	63.64
24 ปี	1	9.09
3. คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)		
3.51–4.00	0	0.00
3.01–3.50	2	18.18
2.51–3.00	8	72.73
2.01–2.50	1	9.09
4. ระยะเวลาในการศึกษา		
3 ปีครึ่ง	6	54.55
4 ปี	5	45.45
5. กลุ่มวิชาเอกเลือก		
เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	0	0.00
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การเกษตร	0	0.00
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ	3	27.27
เศรษฐศาสตร์การเงิน	10	90.91
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา	1	9.09
เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	1	9.09
เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	3	27.27
เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การคลัง	0	0.00
6. ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	4	36.36
ต่างจังหวัด	7	63.64
รวมแต่ละปัจจัย ¹	11	100.00

หมายเหตุ: 1. ยกเว้นปัจจัยกลุ่มวิชาเอกเลือก

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยด้านสาเหตุและปัญหาที่ยังไม่ได้งานทำ

ปัจจัยด้านสาเหตุและปัญหาที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวน	ร้อยละ
1. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน		
ยังไม่ประสงค์ทำงาน	5	45.45
รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน	4	36.36
หางานทำไม่ได้	0	0.00
อื่นๆ	2	18.19
2. ปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา		
ไม่มีปัญหา	7	63.64
มีปัญหา ดังนี้ ¹	4	36.36
▪ ไม่ทราบแหล่งงาน	0	0.00
▪ หางานที่ถูกใจไม่ได้	2	50.00
▪ ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร	0	0.00
▪ ขาดคนสนับสนุน	0	0.00
▪ ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน	0	0.00
▪ หน่วยงานไม่ต้องการ	0	0.00
▪ เงินเดือนน้อย	0	0.00
▪ สอบเข้าทำงานไม่ได้	1	25.00
▪ อื่นๆ	1	25.00
รวมแต่ละปัจจัย	11	100.00

หมายเหตุ: 1. ระบุปัญหาที่สำคัญเพียง 1 ข้อ

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำแนกตาม
ปัจจัยด้านความต้องการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. สาเหตุที่ยังไม่ได้ศึกษาต่อ		
ยังไม่ประสงค์ศึกษาต่อ	8	72.73
รอการตอบรับจากสถานที่ศึกษา	1	9.09
หาสถานที่ศึกษาต่อไม่ได้	1	9.09
ขาดแคลนเงินทุน	0	0.00
อื่นๆ	1	9.09
2. ความต้องการศึกษาต่อ		
ต้องการ	8	72.73
ไม่ต้องการ	3	27.27
รวมแต่ละปัจจัย	11	100.00
3. ระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ		
ปริญญาโท	8	100.00
ปริญญาโทควบเอก	0	0.00
ปริญญาเอก	0	0.00
อื่นๆ	0	0.00
4. สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	4	50.00
สาขาวิชาอื่น	4	50.00
5. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ต้องการศึกษาต่อ		
รัฐบาล	7	87.50
เอกชน	0	0.00
ต่างประเทศ	1	12.50
6. เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ		
เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง	0	0.00
งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี	6	75.00
ได้รับทุนศึกษาต่อ	0	0.00
อื่นๆ	2	25.00
รวมแต่ละปัจจัย	8	100.00

3. บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ มีรายละเอียดจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้

3.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน มีอายุ 22 และ 23 ปีในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 66.66 และสามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 3 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อทุกคนสำเร็จการศึกษาโดยมีวิชาเอกเลือกคือเศรษฐศาสตร์การเงิน และส่วนใหญ่เลือกวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 50 และปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 83.33 (ตาราง 14)

3.2 ภาวะการศึกษาต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 50 และอีกร้อยละ 50 ศึกษาต่อในระดับอื่นที่ไม่ใช่ปริญญา เช่น ประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่กำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น ได้แก่ การตลาด logistic และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และกำลังศึกษาต่อในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 50 โดยมีเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ 2 ประเด็นในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 33.33 คือ งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี และเหตุผลอื่นๆ เช่น เป็นความต้องการของตนเอง และเป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองมากขึ้น ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ส่วนผู้ที่มีปัญหาในการศึกษาต่อนั้นพบว่าปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ การขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ และอื่นๆ คือ ปัญหาด้านภาษา (ตาราง 15)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	3	50.00
หญิง	3	50.00
2. อายุ		
21 ปี	0	0.00
22 ปี	3	50.00
23 ปี	3	50.00
24 ปี	0	0.00
3. คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)		
3.51–4.00	1	16.67
3.01–3.50	1	16.67
2.51–3.00	4	66.66
2.01–2.50	0	0.00
4. ระยะเวลาในการศึกษา		
3 ปีครึ่ง	5	83.33
4 ปี	1	16.67
5. กลุ่มวิชาเอกเลือก		
เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	0	0.00
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การเกษตร	0	0.00
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ	1	16.67
เศรษฐศาสตร์การเงิน	6	100.00
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา	0	0.00
เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์	0	0.00
เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	3	50.00
เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ	0	0.00
เศรษฐศาสตร์การคลัง	0	0.00
6. ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	5	83.33
ต่างจังหวัด	1	16.67
รวมแต่ละปัจจัย ¹	6	100.00

หมายเหตุ: 1. ยกเว้นปัจจัยกลุ่มวิชาเอกเลือก

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อจำแนกตาม
ปัจจัยด้านสถานะของการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านสถานะของการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาต่อ		
ปริญญาโท	3	50.00
ปริญญาโทควบเอก	0	0.00
ปริญญาเอก	0	0.00
อื่นๆ	3	50.00
2. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาต่อ		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	2	33.33
สาขาวิชาอื่น	4	66.67
3. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาต่อ		
รัฐบาล	3	50.00
เอกชน	1	16.67
ต่างประเทศ	2	33.33
4. เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ		
เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง	1	16.67
งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี	2	33.33
ได้รับทุนศึกษาต่อ	1	16.67
อื่นๆ	2	33.33
5. ปัญหาในการศึกษาต่อ		
ไม่มีปัญหา	4	66.67
มีปัญหา ดังนี้ ¹	2	33.33
▪ ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ	0	0.00
▪ คุณสมบัติในการสมัครเรียน	0	0.00
▪ ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ	1	50.00
▪ ขาดแคลนเงินทุน	0	0.00
▪ อื่นๆ	1	50.00
รวมแต่ละปัจจัย	6	100.00

หมายเหตุ: 1. ระบุปัญหาที่สำคัญเพียง 1 ข้อ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ จำแนกตามปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิต 3 ปัจจัย ได้แก่ ระยะเวลาในการได้งานทำ การได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับตัวบ่งชี้คุณภาพดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามระยะเวลาในการได้งานทำ

จากผลสำรวจบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ ซึ่งส่วนใหญ่ได้งานทำในระยะเวลา 1-3 เดือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.69 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 18.97 โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษาภายใน 3 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 32.76 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ในการช่วยให้ได้งานทำ คิดเป็นร้อยละ 13.79 (ตาราง 16-19)

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม เพศและระยะเวลาในการได้งานทำ

ระยะเวลาในการได้งานทำ	เพศ	
	ชาย	หญิง
ได้งานทันที	7 (12.07)	5 (8.62)
1-3 เดือน	12 (20.69)	10 (17.24)
4-6 เดือน	4 (6.90)	8 (13.79)
7-9 เดือน	3 (5.17)	3 (5.17)
10-12 เดือน	2 (3.45)	2 (3.45)
มากกว่า 1 ปี	1 (1.72)	1 (1.72)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตาม
คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และระยะเวลาในการได้นำงานทำ

ระยะเวลาในการได้นำงานทำ	คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)			
	3.51–4.00	3.01–3.50	2.51–3.00	2.01–2.50
ได้นำงานทันที	1 (1.72)	6 (10.34)	3 (5.17)	2 (3.45)
1–3 เดือน	4 (6.90)	7 (12.07)	11 (18.97)	0 (0.00)
4–6 เดือน	2 (3.45)	3 (5.17)	6 (10.34)	1 (1.72)
7–9 เดือน	0 (0.00)	3 (5.17)	3 (5.17)	0 (0.00)
10–12 เดือน	0 (0.00)	2 (3.45)	2 (3.45)	0 (0.00)
มากกว่า 1 ปี	0 (0.00)	1 (1.72)	1 (1.72)	0 (0.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำงานทำจำแนกตาม
ระยะเวลาในการศึกษาและระยะเวลาในการได้นำงานทำ

ระยะเวลาในการได้นำงานทำ	ระยะเวลาในการศึกษา	
	3 ปีครึ่ง	4 ปี
ได้นำงานทันที	9 (15.52)	3 (5.17)
1–3 เดือน	19 (32.76)	3 (5.17)
4–6 เดือน	11 (18.97)	1 (1.72)
7–9 เดือน	4 (6.90)	2 (3.45)
10–12 เดือน	4 (6.90)	0 (0.00)
มากกว่า 1 ปี	2 (3.45)	0 (0.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำจำแนกตาม
ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำและระยะเวลาในการได้งานทำ

ระยะเวลา ในการได้งานทำ	ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ						
	ภาษา ต่างประเทศ	คอมพิวเตอร์	เทคโนโลยี สารสนเทศ	กิจกรรม สันทนาการ	กีฬา	ศิลปะ/ ดนตรี/ นาฏศิลป์	อื่นๆ
ได้งานทันที	7 (12.07)	3 (5.17)	1 (1.72)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
1-3 เดือน	6 (10.34)	8 (13.79)	4 (6.90)	2 (3.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (3.45)
4-6 เดือน	0 (0.00)	9 (15.52)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (5.17)
7-9 เดือน	1 (1.72)	4 (6.90)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.72)
10-12 เดือน	0 (0.00)	2 (3.45)	0 (0.00)	2 (3.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
มากกว่า 1 ปี	0 (0.00)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

เมื่อเปรียบเทียบกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำในระยะเวลา 1-3 เดือน พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำทันทีส่วนใหญ่เป็นเพศชายและใช้ระยะเวลาในการศึกษาภายใน 3 ปีครึ่งเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 12.07 และ 15.52 ตามลำดับ (ตาราง 16 และ ตาราง 18) แต่มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ที่สูงกว่า คือ ระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 10.34 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศที่ช่วยให้ได้งานทำ คิดเป็นร้อยละ 12.07 (ตาราง 17 และ ตาราง 19) ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำในระยะเวลา 4-6 เดือน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 13.79 (ตาราง 16) และมีลักษณะอื่นที่เหมือนกันกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำในระยะเวลา 1-3 เดือน

2. ลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำจำแนกตามการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

จากผลสำรวจบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำ ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 32.76 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 36.21 ในขณะที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่มากกว่า คิดเป็นร้อยละ 22.41 และมีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ที่สูงกว่า คือ ระหว่าง 3.01–3.50 คิดเป็นร้อยละ 20.69 (ตาราง 20–21)

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำจำแนกตามเพศและการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

การได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	เพศ	
	ชาย	หญิง
ตรง	10 (17.24)	13 (22.41)
ไม่ตรง	19 (32.76)	16 (27.59)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำมาทำจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และการได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

การได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)			
	3.51–4.00	3.01–3.50	2.51–3.00	2.01–2.50
ตรง	5 (8.62)	12 (20.69)	5 (8.62)	1 (1.72)
ไม่ตรง	2 (3.45)	10 (17.24)	21 (36.21)	2 (3.45)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

3. ลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากผลสำรวจบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001–14,000 บาท พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.59 มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 27.59 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้ได้งานทำ คิดเป็นร้อยละ 22.41 (ตาราง 22–24) นอกจากนี้ ผลสำรวจให้ข้อสังเกตที่น่าสนใจว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำโดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง คือ มากกว่า 22,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ที่สูงกว่า คือ ระหว่าง 3.01–3.50 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศที่ช่วยให้ได้งานทำ (ตาราง 23–24)

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตามเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	เพศ	
	ชาย	หญิง
น้อยกว่า 7,940 บาท	0 (0.00)	1 (1.72)
7,940–10,000 บาท	2 (3.45)	5 (8.62)
10,001–14,000 บาท	16 (27.59)	11 (18.97)
14,001–18,000 บาท	7 (12.07)	10 (17.24)
18,001–22,000 บาท	3 (5.17)	1 (1.72)
มากกว่า 22,000 บาท	1 (1.72)	1 (1.72)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม
คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA)			
	3.51–4.00	3.01–3.50	2.51–3.00	2.01–2.50
น้อยกว่า 7,940 บาท	0 (0.00)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)
7,940–10,000 บาท	0 (0.00)	3 (5.17)	4 (6.90)	0 (0.00)
10,001–14,000 บาท	1 (1.72)	10 (17.24)	16 (27.59)	0 (0.00)
14,001–18,000 บาท	6 (10.34)	6 (10.34)	4 (6.90)	1 (1.72)
18,001–22,000 บาท	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (3.45)	2 (3.45)
มากกว่า 22,000 บาท	0 (0.00)	2 (3.45)	0 (0.00)	0 (0.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำแนกตาม
ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ						
	ภาษา ต่างประเทศ	คอมพิวเตอร์	เทคโนโลยี สารสนเทศ	กิจกรรม สันทนาการ	กีฬา	ศิลปะ/ ดนตรี/ นาฏศิลป์	อื่นๆ
น้อยกว่า 7,940 บาท	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
7,940–10,000 บาท	0 (0.00)	3 (5.17)	1 (1.72)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (3.45)
10,001–14,000 บาท	7 (12.07)	13 (22.41)	2 (3.45)	2 (3.45)	1 (1.72)	0 (0.00)	2 (3.45)
14,001–18,000 บาท	5 (8.62)	8 (13.79)	2 (3.45)	1 (1.72)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.72)
18,001–22,000 บาท	0 (0.00)	3 (5.17)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.72)
มากกว่า 22,000 บาท	2 (3.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

4. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้งานทำ การได้งานทำตรงสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ทดสอบความเป็นอิสระกันของปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิต คือ ระยะเวลาในการได้งานทำ การได้งานทำตรงสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระยะเวลาในการศึกษา และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ พบว่ามีปัจจัยบางตัวสัมพันธ์กับปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตทั้ง 3 ปัจจัย (ตาราง 25) ดังนี้

1) ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำสัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้งานทำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยผลการวิเคราะห์ในตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำทันทีที่มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศ ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำระหว่าง 1-9 เดือนมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์

2) คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) สัมพันธ์กับการได้งานทำตรงสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 โดยผลการวิเคราะห์ในตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรที่สูงกว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำไม่ตรงสาขา

3) คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) สัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยผลการวิเคราะห์ในตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำโดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรในระดับปานกลาง แต่พบบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับสูงมากมีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรที่สูงกว่า

ตาราง 25 ค่าไคสแควร์ (Chi-square) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

ปัจจัย	เพศ	คะแนนเฉลี่ย ตลอดหลักสูตร	ระยะเวลา ในการศึกษา	ความรู้ความสามารถ พิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ
ระยะเวลาในการ ได้งานทำ	1.848	10.528	3.910	61.395***
การได้งานทำตรงสาขา วิชาเศรษฐศาสตร์	0.648	9.574**	—	—
รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	4.741	37.550***	—	26.877

หมายเหตุ:

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ข้อเสนอแนะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผลสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ในประเด็นของข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ บัณฑิต การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนานิสิต มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ คือ ภาษาอังกฤษ เป็นสัดส่วนสูงสุดที่ร้อยละ 80 รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ และการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 54.67 และ 52 ตามลำดับ (ตาราง 26) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจำแนกตามสถานภาพการทำงาน พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำมีความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าวข้างต้น คือ ภาษาอังกฤษ มีสัดส่วนสูงสุดที่ร้อยละ 82.76 รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ และการฝึกปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 56.90 และ 46.55 ตามลำดับ แต่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำมีความคิดเห็นว่าการฝึกปฏิบัติจริงเป็นรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุดที่ร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 54.55 ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อทุกคนมีความคิดเห็นที่ภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ นอกจากนั้น การฝึกปฏิบัติจริง และเทคนิคการวิจัย เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้วยเช่นกัน คิดเป็นสัดส่วนรองลงมา คือ ร้อยละ 83.33 และ 50 ตามลำดับ (ตาราง 27)

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จำแนกตาม รายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

รายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ¹	จำนวน	ร้อยละ ²
1. ภาษาอังกฤษ	60	80.00
2. ภาษาต่างประเทศอื่นๆ	24	32.00
3. คอมพิวเตอร์	41	54.67
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	18	24.00
5. บัญชี	19	25.33
6. การฝึกปฏิบัติจริง	39	52.00
7. เทคนิคการวิจัย	16	21.33
8. อื่นๆ	1	1.33

หมายเหตุ:

1. เลือกได้มากกว่า 1 รายวิชา
2. คิดเป็นสัดส่วนของจำนวนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กรอกแบบสำรวจจำนวน 75 คน

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ
บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อ
จำแนกตามสาขาวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

สาขาวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อ การประกอบอาชีพ	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่ได้งานทำ ¹	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่ยังไม่ได้งานทำ ²	บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่กำลังศึกษาต่อ ³
1. ภาษาอังกฤษ	48 (82.76)	6 (54.55)	6 (100.00)
2. ภาษาต่างประเทศอื่นๆ	20 (34.48)	2 (18.18)	2 (33.33)
3. คอมพิวเตอร์	33 (56.90)	6 (54.55)	2 (33.33)
4. การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	14 (24.14)	3 (27.27)	1 (16.67)
5. บัญชี	14 (24.14)	4 (36.36)	1 (16.67)
6. การฝึกปฏิบัติจริง	27 (46.55)	7 (63.64)	5 (83.33)
7. เทคนิคการวิจัย	10 (17.24)	3 (27.27)	3 (50.00)
8. อื่นๆ	1 (1.72)	1 (9.09)	0 (0.00)

หมายเหตุ:

1. ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนของจำนวนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำจำนวน 58 คน
2. ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนของจำนวนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำจำนวน 11 คน
3. ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนของจำนวนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาต่อจำนวน 6 คน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

- 1) ควรปรับรายวิชาให้เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากในตลาดแรงงานภาษาเป็นสิ่งสำคัญมากเป็นอันดับแรก และสถานที่ทำงานหลายแห่งใช้การทับศัพท์ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร
- 2) ควรเพิ่มรายวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่อฝึกทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานต่างๆ เช่น Word, Excel, PowerPoint รวมทั้งโปรแกรมที่ต้องใช้ในทางเศรษฐศาสตร์
- 3) ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น
- 4) ควรเพิ่มรายวิชาที่เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล และเน้นให้มีการวิเคราะห์เศรษฐกิจมากขึ้น รวมถึงเน้นการประยุกต์เนื้อหาให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน
- 5) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะความคิดแบบเป็นกระบวนการ สามารถสร้างความคิดรวบยอดได้ และควรส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
- 6) ควรปรับรายวิชาให้มีการปฏิบัติมากขึ้น
- 7) ควรเพิ่มรายวิชาที่เป็นวิชาเอกให้หลากหลายเพื่อให้มีสิทธิ์มีโอกาสเลือกมากขึ้น
- 8) ควรให้วิชาเศรษฐมิติเป็นวิชาบังคับ
- 9) ในหลักสูตรมีบางรายวิชาเข้มงวด บางรายวิชาไม่เข้มงวด ควรพัฒนาให้มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกันทุกรายวิชา
- 10) ควรปรับเนื้อหาในวิชาหลักบางวิชาให้เข้มข้นมากขึ้น เช่น การเงิน การคลัง
- 11) ควรเพิ่มวิชาภาษาต่างประเทศในหลักสูตร
- 12) ควรมีวิชาสหกิจศึกษา เนื่องจากในการกรอกใบสมัครงานนั้นเป็นส่วนสำคัญ
- 13) ควรเปิดหลักสูตรปริญญาตรีควบโท

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ สรุปได้ดังนี้

- 1) ควรจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อฝึกทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำงาน
- 2) ควรใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากตำราภาษาไทยที่ผ่านการแปลอาจมีการตีความผิดพลาดหรือแปลความหมายแตกต่างกัน
- 3) ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติและฝึกกระบวนการในการทำวิจัยให้มากขึ้น

4) ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์มากกว่าท่องจำ เพิ่มสื่อการสอนเพื่อให้นิสิตสามารถคิดได้มากกว่าที่กำหนดไว้ และเปิดโอกาสให้มีการแสดงความสามารถโดยการนำเสนอหรือทำรายงานมากกว่าการเน้นสอบเพียงอย่างเดียว

5) ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก โดยการตั้งคำถามแก่ผู้เรียนเพื่อฝึกกระบวนการคิดให้เป็นนิสัย

6) ควรพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใส่ใจ และควรสอดแทรกเนื้อหาอื่นๆ เพิ่มเติมนอกจากทฤษฎี

7) ควรมีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีความทันสมัย และเรียนรู้ได้ง่าย ให้มากขึ้น

8) ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

9) ควรเพิ่มเนื้อหาการเรียนการสอนที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน มีฐานข้อมูลทางเศรษฐกิจ และฝึกให้นิสิตสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ รวมทั้งการวิเคราะห์แนวโน้มของเศรษฐกิจธุรกิจในประเภทต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการแก้ไขปัญหาโดยใช้ฐานข้อมูลในปัจจุบัน

10) ควรปรับการเรียนการสอนให้เข้มข้นมากขึ้น เน้นให้นิสิตตั้งใจเรียนในห้อง และมีการกวดขันเรื่องเวลาในการเข้าเรียนมากขึ้น

11) ควรเข้มงวดเกี่ยวกับการทุจริตในการสอบและเรื่องต่างๆ ทางวิชาการ รวมถึงการหามาตรการป้องกันการลอกข้อสอบ

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิต

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิตของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ สรุปได้ดังนี้

1) ควรสนับสนุนกิจกรรมที่นิสิตสามารถมีส่วนร่วม โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการคิด โครงการ การจัดทำเนิการ และการแก้ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อพัฒนานิสิตให้เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ และฝึกทักษะในการแก้ปัญหาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานต่อไป

2) ควรมีกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่นหรือองค์กรต่างๆ

3) ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการดูงานนอกสถานที่ที่สำคัญ เช่น สถาบันการเงิน สถาบันการวิจัย ตลาดหลักทรัพย์

4) ควรจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ปีละครั้ง ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

5) ควรจัดกิจกรรมระหว่างชั้นปี เช่น กิจกรรมกีฬาภายในคณะ เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และลูกศิษย์ รุ่นพี่และรุ่นน้อง

6) ควรจัดกิจกรรมพี่ตวน้อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้จากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่น

- 7) ควรจัดกิจกรรมด้านจิตอาสา พัฒนาชุมชน และกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมต่างๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกสาธารณะและเพื่อให้นิสิตได้ออกไปทำประโยชน์ต่อสังคม
- 8) ควรจัดกิจกรรมที่เป็นการทำงานบำรู้งศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดไปทำบุญ การพาไปฝึกนั่งสมาธิ การจัดกิจกรรมตักบาตรทุกวันพระ
- 9) ควรจัดกิจกรรมแนะแนว การพูดคุย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนิสิตปัจจุบันและที่สำเร็จการศึกษาแล้ว
- 10) ควรจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน
- 11) ควรจัดสัมมนาและอบรมโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเป็นวิทยากรหรือให้การฝึกอบรม

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผลการวิจัยเริ่มด้วยคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถาม ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผู้ตอบเกินกว่าครึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาระดับต้นหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรงกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และทำงานร่วมกับบัณฑิตมาประมาณ 1 ปี ดังนั้น ผลการประเมินความพึงพอใจน่าจะสะท้อนคุณลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้ดีพอสมควร หลังจากนั้นจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจบัณฑิตในด้านทัศนคติ คุณธรรม และจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ข้อค้นพบนี้ยังคงสอดคล้องกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี 2546 ในอรรถิพย์ และคณะ (2551) ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะที่มีการจัดโครงการเสริมให้กับนิสิตตลอดระยะเวลา 4 ปีของหลักสูตร รวมทั้งการสอดแทรกประเด็นคุณธรรม จริยธรรมในการบรรยายของคณาจารย์ นอกจากนี้ผลการวิจัยจะส่งท้ายด้วยสรุปข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา ประเด็นที่ควรพิจารณา คือ การเพิ่มเติมรายวิชาเลือกนอกจากวิชาเอกทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา

ในกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งอยู่ในวัยกลางคน (36 – 45 ปี) โดยมีคุณวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีและปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับต้น ซึ่งตัวอย่างผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งบริหารมาประมาณ 7 ปี ประเด็นที่ควรพิจารณา คือ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีระยะเวลาที่ทำงานร่วมกับบัณฑิตสูงสุดถึง 2 ปี และมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1 ปี (ตาราง 28) ซึ่งพออนุมานได้ว่าหน่วยงานที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทำนั้นน่าจะเป็นแห่งแรกหรือแห่งที่สอง เนื่องจากบัณฑิตรุ่นนี้เกือบทั้งหมดจบการศึกษาในเดือนตุลาคม 2552 ขณะที่ผู้วิจัยสำรวจในช่วงตุลาคม 2554 กล่าวได้ว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ค่อนข้างมีความอดทนพอสมควร แม้ว่าบัณฑิตหนุ่มสาวในยุคปัจจุบันมักจะถูกปรามาสในความมุ่งมั่นอดทนต่อการทำงาน โดยส่วนมากมักจะมีการเปลี่ยนงานบ่อยๆในช่วงเริ่มต้น นอกจากนี้อีกประเด็นหนึ่งที่ควรพิจารณา คือ ผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถามประมาณร้อยละ 62.50 นั้นคือมากกว่าครึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับต้น (ตาราง 28) ซึ่งสะท้อนว่าเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของบัณฑิต กล่าวคือผู้ประเมินความพึงพอใจในการทำงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในการวิจัยครั้งนี้ค่อนข้างมีความใกล้ชิดและเห็นความประพฤติค่อนข้างชัดเจน ดังนั้นผลการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน่าจะสะท้อนคุณลักษณะของบัณฑิตได้ค่อนข้างดีพอสมควร

ตาราง 28 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา

รายการ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	31.25
หญิง	11	68.75
รวม	16	100.00
อายุ		
26 – 30 ปี	3	18.75
31 – 35 ปี	1	6.25
36 – 40 ปี	5	31.25
41 – 45 ปี	3	18.75
46 ปีขึ้นไป	4	25.00
รวม	16	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	9	60.00
ปริญญาโท	5	33.33
ปริญญาเอก	1	6.67
รวม	15	100.00
ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร		
ค่าเฉลี่ย	6.74 ปี	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4.51 ปี	
ค่าสูงสุด	17.50 ปี	
ค่าต่ำสุด	1.33 ปี	
ระยะเวลาที่ทำงานร่วมกับบัณฑิตที่ท่านประเมิน		
ค่าเฉลี่ย	1.00 ปี	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.61 ปี	
ค่าสูงสุด	2.00 ปี	
ค่าต่ำสุด	2 เดือน	
ระดับการบังคับบัญชา		
ผู้บังคับบัญชาโดยตรง	10	62.50
ผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าระดับต้น 1 ชั้น	4	25.00
ผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าระดับกลางขึ้นไป	2	12.50
รวม	16	100.00

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา

1) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ

แม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการในระดับมาก อย่างไรก็ตามหากพิจารณาค่าเฉลี่ย กล่าวคือคะแนนเต็ม 5 ผู้บังคับบัญชาให้คะแนนด้านนี้เท่ากับ 4.06 (ตาราง 29) ซึ่งนับเป็นค่าต่ำที่สุดโดยเปรียบเทียบกับ 4 ด้านที่เหลือ (ตาราง 30 – 33) และคะแนนในด้านนี้ก็มีการกระจายตัวของคะแนนค่อนข้างต่ำด้วยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.60 ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะมาจากงานที่บัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายเป็น “งานทักษะ” ที่ต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ดังนั้นในช่วง 1 - 2 ปีแรกผู้บังคับบัญชาจึงยังไม่เห็นผลงานที่เป็นรูปธรรมมากนัก ซึ่งส่วนใหญ่พนักงานยังคงใช้เวลากับการเรียนรู้ฝึกฝนงานค่อนข้างมาก ขณะที่เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นในด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ ไม่น่าแปลกใจที่จะพบว่า ผู้บังคับบัญชาพอใจความสามารถในการสื่อสารในการทำงานระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.25 รองลงมา ผู้บังคับบัญชาพอใจความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานระดับมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.13 (ตาราง 29) เนื่องจากบัณฑิตรุ่นใหม่ค่อนข้างมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ประกอบกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตก็มีรายวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาศาสตร์เป็นภาระเฉพาะ

2) ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ

จากการสำรวจ พบว่า ผู้บังคับบัญชาพอใจบัณฑิตศึกษาศาสตร์ด้านทัศนคติต่องานที่ทำในระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ยประมาณ 4.30 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.69 (ตาราง 30) รองจากด้านคุณธรรมและจริยธรรม (ตาราง 31) ข้อค้นพบนี้มีนัยที่น่าสนใจ คือ ทั้งสองด้านดังกล่าวน่าจะสะท้อนถึงความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) ของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ ทั้งๆที่ในมุมมองทางวิชาการศึกษาศาสตร์ก็ค่อนข้างเน้นที่เชิงปริมาณทั้งทฤษฎีและสาขาวิชาเอก และแม้ว่าเราอาจกล่าวไม่ได้ทั้งหมดว่าบัณฑิตถูกหล่อหลอมทางจิตใจด้วยหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเท่านั้น พื้นฐานทางครอบครัวก็ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมเสริมของชมรมนิสิตศึกษาศาสตร์ในตอนนั้นซึ่งแน่นอนว่าได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักวิชาศึกษาศาสตร์ ย่อมเป็นกลไกหนึ่งในการขัดเกลาจิตใจนิสิตให้มีทัศนคติในการมองปัญหาเชิงบวก ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นของด้านนี้ พบว่า ผู้บังคับบัญชาให้คะแนนเฉลี่ยในประเด็นการรักษาชื่อเสียงของหน่วยงาน / องค์กรโดยไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่หน่วยงานด้วยค่าสูงที่สุดโดยเปรียบเทียบกับประเด็นอื่นๆ สำหรับประเด็นความเชื่อมั่นในตนเอง กล่าวแสดงความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน / องค์กร มีคะแนนรองลงมา (ตาราง 30) ซึ่งเป็นเครื่องชี้ถึงคุณลักษณะของบัณฑิตรุ่นใหม่ที่ไม่ใช่เป็นเพียงผู้รับคำสั่งในการทำงานอีกต่อไป

ตาราง 29 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
(1) ความรอบรู้ทางวิชาการ	2 (12.50%)	11 (68.75%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	3.94	0.57	ระดับมาก
(2) ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่	2 (12.50%)	11 (68.75%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	3.94	0.57	ระดับมาก
(3) ความสามารถในการชิงพัฒนางานในหน้าที่	2 (12.50%)	11 (68.75%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	3.94	0.57	ระดับมาก
(4) ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน	3 (18.75%)	10 (62.50%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.00	0.63	ระดับมาก
(5) ความสามารถในการสื่อสารในการทำงาน	5 (31.25%)	10 (62.50%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.25	0.58	ระดับมากที่สุด
(6) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน	4 (25.00%)	10 (62.50%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.13	0.62	ระดับมาก
(7) ความสามารถสร้างสรรค์งานใหม่ให้กับหน่วยงาน / องค์กร	3 (18.75%)	9 (56.25%)	4 (25.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	3.94	0.68	ระดับมาก
สรุปด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ							4.02	0.60	ระดับมาก

ตาราง 30 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
(1) ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ	5 (31.25%)	8 (50.00%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.13	0.72	ระดับมากที่สุด
(2) ความคิด / ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงและพัฒนางานที่รับผิดชอบ	8 (50.00%)	5 (31.25%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.31	0.79	ระดับมากที่สุด
(3) ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน / องค์กร	7 (43.75%)	8 (50.00%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.38	0.62	ระดับมากที่สุด
(4) ความคิด / ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อชื่อเสียงของหน่วยงาน / องค์กร	5 (31.25%)	9 (56.25%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.19	0.66	ระดับมาก
(5) การรักษาสื่อเสียงของหน่วยงานโดยไม่กระทำการใดๆอันเป็นการเสื่อมเสียแก่หน่วยงาน / องค์กร	9 (56.25%)	6 (37.50%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.50	0.63	ระดับมากที่สุด
สรุปด้านทัศนคติต่องานที่ทำ							4.30	0.68	ระดับมากที่สุด

3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ทุกประเด็นของด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจในระดับมากที่สุด ดังนั้นบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จึงได้รับคะแนนเฉลี่ยในด้านนี้สูงถึง 4.46 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.6 (ตารางที่ 31) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ / เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้รับคะแนนสูงมากถึง 4.86 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.4 (ตารางที่ 31) เช่นเดียวกับผลการประเมินความพึงพอใจในด้านทัศนคติต่องานที่ทำ ซึ่งกล่าวไปแล้วข้างต้น ผู้วิจัยไม่สามารถอ้างได้ทั้งหมดว่าคุณลักษณะของบัณฑิตทั้งสองด้านนี้จะเป็ผลมาจากการเรียนการสอนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่สภาวะแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน การดำรงชีวิตของนิสิต ความเป็นรุ่นพี่รุ่นน้อง กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่าง 4 ปีย่อมเป็นส่วนหนึ่งในการหล่อหลอมบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ให้มีจุดแข็งในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4) ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

จากการสำรวจ พบว่า ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในด้านนี้โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และประเด็นการพัฒนาตนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจบัณฑิตในประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.56 และ 4.50 ตามลำดับ และทั้งสองด้านมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 (ตาราง 32)

5) ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

แม้ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเฉลี่ยออกมาในระดับมาก อย่างไรก็ตามหากพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจะได้ประมาณ 4.19 (ตาราง 33) ซึ่งนับเป็นอันดับที่ 4 เมื่อเทียบกับทั้ง 5 ด้าน (ตาราง 29 – ตาราง 32) กล่าวได้ว่าด้านประสิทธิภาพและด้านวิชาการมีคะแนนต่ำกว่าด้านที่เหลือ ได้แก่ ด้านทัศนคติ ด้านคุณธรรม ด้านจรรยาบรรณ ซึ่งอาจพูดได้ว่าด้านเหล่านี้เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตนั้น ด้านวิชาการต้อง “เสริมสร้าง” ความแข็งแกร่งให้มากขึ้น ขณะที่ด้านสภาพจิตใจต้อง “รักษา” ความแข็งแกร่งไว้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้าน พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลา บัณฑิตได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดขณะที่ความเอาใจใส่ / รอบคอบในการปฏิบัติงาน บัณฑิตได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอาจสะท้อนว่าบัณฑิตยังคงอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการทำงาน และงานที่บัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับเป็นงานทักษะซึ่งต้องใช้ประสบการณ์ อาจทำให้ขาดความรอบคอบ แต่ลักษณะของบัณฑิตรุ่นหนุ่มสาวย่อมมีความมุ่งมั่นทำงานให้ทันเวลา

ตาราง 31 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
(1) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	13 (81.25%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.81	0.40	ระดับมากที่สุด
(2) การอุทิศเวลาในการทำงาน	9 (56.25%)	5 (31.25%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.44	0.73	ระดับมากที่สุด
(3) ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน	8 (50.00%)	7 (43.75%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.44	0.63	ระดับมากที่สุด
(4) การคิด / ปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล	6 (37.50%)	8 50.00%	2 12.50%	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.25	0.68	ระดับมากที่สุด
(5) การให้เกียรติ / รับฟัง / ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	7 (43.75%)	9 (56.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.44	0.51	ระดับมากที่สุด
(6) ความมีน้ำใจ / เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน	8 50.00%	8 50.00%	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.48	0.59	ระดับมากที่สุด
(7) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น	8 (50.00%)	7 (43.75%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.41	0.63	ระดับมากที่สุด
(8) ความมีธรรมาภิบาล / ความเป็นธรรมในการติดต่อค้าขายกับคู่ค้า	12 (75.00%)	3 (18.75%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.40	0.61	ระดับมากที่สุด
สรุปด้านคุณธรรมและจริยธรรม							4.46	0.60	ระดับมากที่สุด

ตารางที่ 32 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
(1) ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่	10 (62.50%)	5 (31.25%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.56	0.63	ระดับมากที่สุด
(2) การปฏิบัติหน้าที่ต่อกลุ่มเป้าหมาย / ผู้เกี่ยวข้องโดยเสมอภาคทัดเทียมกัน	4 (25.00%)	12 (75.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.25	0.45	ระดับมากที่สุด
(3) การรักษาความลับของงานในหน้าที่อย่างเข้มงวด	7 (43.75%)	8 (50.00%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.38	0.62	ระดับมากที่สุด
(4) การศึกษาและทำความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย	7 (43.75%)	8 (50.00%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.38	0.62	ระดับมากที่สุด
(5) การพัฒนาตนเองมีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่	9 (56.25%)	6 (37.50%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.50	0.63	ระดับมากที่สุด
(6) การให้ความร่วมมือ / ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย	8 (50.00%)	8 (50.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.41	0.59	ระดับมากที่สุด
(7) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพ	7 (43.75%)	7 (43.75%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.38	0.58	ระดับมากที่สุด
สรุปด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน							4.41	0.59	ระดับมากที่สุด

ตาราง 33 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
(1) ความเอาใจใส่ / รอบคอบในการปฏิบัติงาน	4 (25.00%)	9 (56.25%)	3 (18.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.06	0.68	ระดับมาก
(2) การดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัด คุ่มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน / องค์กร	4 (25.00%)	10 (62.50%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.13	0.62	ระดับมาก
(3) ความสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลา	5 (31.25%)	11 (68.75%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.31	0.48	ระดับมากที่สุด
(4) ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน / องค์กร	5 (31.25%)	9 (56.25%)	2 (12.50%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.19	0.66	ระดับมาก
(5) ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมได้อย่างคุ้มค่า	5 (31.25%)	10 (62.50%)	1 (6.25%)	0.00 (0.00%)	0.00 (0.00%)	16.00 (100.00%)	4.25	0.58	ระดับมากที่สุด
สรุปด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน							4.19	0.60	ระดับมาก

นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นเพิ่มเติมในแต่ละด้านสำหรับบัณฑิตบางรายเป็นข้อความซึ่งผู้วิจัยสรุปความโดยอิงกับประโยคเดิมเป็นสำคัญดังต่อไปนี้

ตาราง 34 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

คุณลักษณะของบัณฑิต	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ	● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการเป็นอย่างดี ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์สามารถนำความรู้ที่เรียนมาปรับใช้ได้ดีกับการปฏิบัติงาน ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะเรียนรู้งานเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเองอยู่ตลอดเวลา ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ติดตามข่าวสารการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการตลาด และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ
ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ	● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างดี ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติงาน ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีทัศนคติที่ดีต่อสำนักงาน มีความขยันอดทน รวมทั้งไม่ย่อท้อต่องานที่นำเบื่อ ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้จักกาลเทศะ และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีทัศนคติเชิงบวกต่องานที่ได้รับมอบหมายทำให้งานบรรลุความสำเร็จได้อย่างดี
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์เป็นคนตรงไปตรงมา ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีคุณธรรมและจริยธรรมดีมาก ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ค่อนข้างเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คิดถึงคนอื่นก่อนตัวเองเสมอ ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีมารยาทที่ดี พูดจาสุภาพเรียบร้อย รวมทั้งมีความซื่อสัตย์ ตลอดจนมีความอดทนในการทำงาน
ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์รักษากฎระเบียบและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปฏิบัติตามปรัชญาและค่านิยมขององค์กรได้เป็นอย่างดี ● บัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความพยายามปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร และพยายามงานให้บรรลุเป้าหมาย
ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	● ผลงานที่ทำหรือได้รับมอบหมาย ทำได้ดีทุกเรื่อง ไว้วางใจให้ทำได้ ● มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหาพื้นฐาน และมีข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างทีมงาน ● เรียนรู้งานได้เร็ว ประสานงานกับฝ่ายต่างได้ดีเป็นที่ชื่นชมของเพื่อนร่วมงาน

ข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตบางรายมีข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต ผู้วิจัยสรุปความโดยอาศัยประโยคเดิมของผู้ตอบเป็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

- 1) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตควรมีการฝึกนิสิตให้สามารถรับกับกฎระเบียบที่เข้มงวดสำหรับการปฏิบัติงานบางอย่าง
- 2) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตควรมีการฝึกนิสิตให้สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการทำงานจริงมากขึ้น
- 3) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตควรเพิ่มวิชาทางนโยบายสาธารณะ (Public policy) เนื่องจากข้อสันนิษฐานทำให้ผู้บังคับบัญชาคาดหวังว่านิสิตอาจจะได้รับการศึกษามาด้านนี้บ้าง
- 4) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตควรมีวิชาเลือกในหลักสูตรควรรองรับกับตำแหน่งเจ้าหน้าที่การตลาดหลักทรัพย์ กล่าวคือวิชาที่สามารถจะวิเคราะห์ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ วิเคราะห์ราคาน้ำมัน ราคาทองคำต่างประเทศ ตลอดจนผลกระทบต่อการตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย
- 5) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตควรให้ความสำคัญกับการฝึกงานของนิสิต แม้ว่าจะมาช่วยงานเพียงถ่ายสำเนาเอกสาร เดินเอกสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริษัทหลักทรัพย์ หากนิสิตมีโอกาสฝึกงานในการสำรวจตลาด หรือทำงานร่วมกับนายหน้าค้าหลักทรัพย์จะทำให้เมื่อเวลาบัณฑิตทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การตลาดหลักทรัพย์จะมีประโยชน์อย่างมาก

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะได้ผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ให้มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง และได้จัดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รวมถึงความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ตั้งแต่วันที่ 1 ในปีการศึกษา 2540 จนถึงปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 75 คน และ นายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2553 และตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุดตามกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มดังกล่าว

การศึกษากิจการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ใช้การวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่ โดยแสดงค่าความถี่และร้อยละ และใช้การวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระกันของปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนายจ้างตามเกณฑ์ในการประเมินความพึงพอใจ 5 ระดับ ซึ่งได้ผลการศึกษาโดยสรุปดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์

1. การปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 23 ปี มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51–3.00 สามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 3 ปีครึ่ง โดยมีวิชาเอกเลือกคือเศรษฐศาสตร์การเงินมากที่สุด รองลงมาคือเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้งานทำเป็นสัดส่วนมาก โดยแบ่งเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ ซึ่งมีลักษณะส่วนบุคคลเหมือนกับลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์โดยรวมดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทหรือทำงานในองค์กรธุรกิจเอกชน มีลักษณะตำแหน่งงานเป็นงานธุรการทั่วไปและงานด้านการให้บริการลูกค้า ส่วนใหญ่ทำงานในกรุงเทพมหานคร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001–14,000 บาท มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านการใช้คอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้ได้งานทำ ส่วนใหญ่ได้งานทำในระยะเวลา

1-3 เดือน แต่ทำงานไม่ตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และมีการประยุกต์ใช้สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์กับงานที่ทำเพียงระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน และมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ สำหรับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ยังไม่ได้งานทำ พบว่า มีลักษณะส่วนบุคคลใกล้เคียงกับลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำ ยกเว้นแต่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและปัจจุบันอาศัยอยู่ในต่างจังหวัด ส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงานเพราะยังไม่ประสงค์ทำงาน และไม่มีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา

จากการวิเคราะห์แจกแจงกลุ่มตัวอย่าง พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำในระยะเวลา 1-3 เดือน ได้งานทำไม่ตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-14,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ระหว่าง 2.51-3.00 สำหรับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำในระยะเวลา 1-3 เดือน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-14,000 บาท พบว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ในการช่วยให้ได้งานทำ นอกจากนั้น ผลการวิเคราะห์ยังได้ให้ข้อสังเกตว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำทันที ได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 22,000 บาท ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ที่สูงกว่า คือระหว่าง 3.01-3.50 และมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศที่ช่วยให้ได้งานทำ จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ทดสอบความเป็นอิสระกันของปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำสัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้งานทำ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) สัมพันธ์กับการมีงานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

จากผลสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ พบว่า ภาษาอังกฤษคอมพิวเตอร์ และการฝึกปฏิบัติจริง เป็นรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ นอกจากนั้น บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตและการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มหรือปรับรายวิชาให้เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น การเพิ่มรายวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติ และการทำวิจัยให้มากขึ้น โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มีความเห็นว่าในตลาดแรงงานภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญมาก การมีทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานต่างๆ รวมทั้งโปรแกรมที่ต้องใช้ในทางเศรษฐศาสตร์เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างมาก และความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการปฏิบัติจริงเป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้สอดคล้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

2. ความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามประมาณร้อยละ 60 เป็นผู้บังคับบัญชาในระดับต้นหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรงกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และทำงานร่วมกับบัณฑิตมาประมาณ 1 ปี ดังนั้น ผลการประเมินความพึงพอใจน่าจะสะท้อนคุณลักษณะของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ได้ดีพอสมควร หลังจากนั้นจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจบัณฑิตในด้านทัศนคติ คุณธรรม และจรรยาบรรณในระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.46 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.6 ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะที่มีการจัดโครงการเสริมให้กับนิสิตตลอดระยะเวลา 4 ปีของหลักสูตร รวมทั้งการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมจริยธรรมในการบรรยายของคณาจารย์

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชามีประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ ควรฝึกนิสิตให้สามารถรับกับกฎระเบียบที่เข้มงวด ควรฝึกนิสิตให้สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับการทำงานจริงมากขึ้น ควรเพิ่มวิชาเลือกในหลักสูตรควรรองรับกับตำแหน่งเจ้าหน้าที่การตลาดหลักทรัพย์ และควรให้ความสำคัญกับการฝึกงานของนิสิต เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ และความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 พบข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้

1) จากผลการศึกษาที่พบว่า ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำสัมพันธ์กับระยะเวลาในการได้งานทำ โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำทันทีมีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศที่ช่วยให้ได้งานทำ ซึ่งในที่นี้หมายถึงภาษาอังกฤษ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะจึงควรเพิ่มรายวิชาหรือปรับการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น รวมทั้งมีโครงการอบรมภาษาอังกฤษให้กับนิสิตทุกชั้นปีอย่างสม่ำเสมอ

2) จากผลการศึกษาที่พบว่า คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) สัมพันธ์กับการมีงานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่ได้งานทำตรงสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า

22,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA) ที่สูงกว่า สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะจึงควรมีนโยบายส่งเสริมและกระตุ้นให้นิสิตมีความพยายามและตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้ GPA ที่สูง โดยที่ยังคงรักษามาตรฐานของการศึกษาให้สูงเช่นกัน

3) จากผลสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่พบว่า ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และการฝึกปฏิบัติจริง เป็นรายวิชาที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ มหาวิทยาลัยจึงควรเพิ่มรายวิชาดังกล่าวในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้มีสัดส่วนมากขึ้น หรือปรับการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวให้มีความเข้มข้นมากขึ้น

4) สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะควรรักษาจุดแข็งของบัณฑิตด้าน คุณธรรมและจริยธรรมด้วยการส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งรักษาวินัยธรรมองค์กรแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อาจารย์มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

5) สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะควรปรับโครงสร้างหลักสูตร เศรษฐศาสตร์เพื่อตอบโจทย์กับผู้ใช้บัณฑิต โดยเปิดโอกาสให้นิสิตสามารถเลือกเรียนวิชาโทด้าน อื่นๆนอกเหนือจากวิชาเอกเลือกทางเศรษฐศาสตร์ เช่น วิชาโทการเงิน หรือการเงินระหว่าง ประเทศ เป็นต้น ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการเศรษฐศาสตร์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษเปรียบเทียบบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จ การศึกษาระหว่างรุ่น

2) การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษเปรียบเทียบบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จ การศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ

บรรณานุกรม

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2551), รายงานการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2549, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2552), รายงานการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2550, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553), รายงานการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2551, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554), ข้อมูลภาวะการทำงานทำของบัณฑิตปีการศึกษา 2547-2551.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554), รายงานการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2552, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2554), การสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ปีการศึกษา 2552. ออนไลน์: <http://planning.mju.ac.th/NewWeb/Research/index52.htm> สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2555.

กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554), ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2551. ออนไลน์: http://www.planning.psu.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=101:-2551&catid=48:2009-10-20-07-19-19&Itemid=99 สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 255

กัลยา วานิชย์บัญชา (2553), หลักสถิติ, กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2552), คู่มือการประกันคุณภาพ
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2550-2553 (ฉบับปรับปรุง
ครั้งที่ 2: ธันวาคม 2552), กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553), คู่มือการประกันคุณภาพ
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553, กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิศมัย จารุจิตติพันธ์, ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี, ประภาพร เฟื่องฟูสกุล, รวิพรรณ สาลีผล, และ
อดุลย์ สุภนต์ (2549), การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการและหรือ
ผู้บังคับบัญชาที่มีต่อมหาดำเนินการพิเศษ, รายงานการวิจัย ภาควิชา
เศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2547.

สุรชาติพิศ ชวนะเวสสกุล (2553), “การศึกษาความพึงพอใจ และประเมินความต้องการของ
ผู้ประกอบการ / นายจ้างและนิสิตในด้านต่างๆสังกัดภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะ
สังคมศาสตร์”.วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(1): 86-99.

อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม, ญัฐกา ตันสกุล, และรัชพันธุ์ เขยจิตร (2554), การมีงานทำของบัณฑิต
เศรษฐศาสตร์และความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการ,
รายงานวิจัย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2551.

แบบสอบถาม

เรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2552
 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-นามสกุล.....เลขประจำตัวนิสิต.....
2. เพศ
☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง
3. อายุ.....ปี
4. คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร (GPA).....
5. ระยะเวลาในการศึกษา
☐ (1) 3 ปีครึ่ง ☐ (2) 4 ปี
6. กลุ่มวิชาเอกเลือก
☐ (1) เศรษฐศาสตร์ทั่วไป ☐ (2) ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
☐ (3) เศรษฐศาสตร์การเกษตร ☐ (4) เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ
☐ (5) เศรษฐศาสตร์การเงิน ☐ (6) เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา
☐ (7) เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ ☐ (8) เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
☐ (9) เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ ☐ (10) เศรษฐศาสตร์การคลัง
7. ที่อยู่ปัจจุบัน
 เลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....e-mail.....
8. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน
☐ (1) ทำงานแล้ว ☐ (2) ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ
☐ (3) กำลังศึกษาต่อ ☐ (4) ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 (1) สำหรับผู้ทำงานแล้ว

9. ประเภทงานที่ทำ

- ☐ (1) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ☐ (2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ (3) พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ☐ (4) ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ
☐ (5) พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ ☐ (6) อื่นๆ (ระบุ)

10. ชื่อตำแหน่งงาน (ระบุ)

11. สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ชื่อหน่วยงาน.....
 เลขที่..... หมู่ที่..... อาคาร/ตึก..... ชั้น.....
 ซอย..... ถนน.....
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์..... โทรสาร..... e-mail.....

12. เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

13. ท่านคิดว่าความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้ท่านได้งานทำ (เลือกที่สำคัญ 1 ข้อ)

- ☐ (1) ด้านภาษาต่างประเทศ ☐ (2) ด้านการใช้คอมพิวเตอร์
☐ (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ☐ (4) ด้านกิจกรรมสหธนาคาร
☐ (5) ด้านกีฬา ☐ (6) ด้านศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์
☐ (7) อื่นๆ (ระบุ)

14. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าใด

- ☐ (1) ได้งานทันที ☐ (2) 1 – 3 เดือน
☐ (3) 4 – 6 เดือน ☐ (4) 7 – 9 เดือน
☐ (5) 10 – 12 เดือน ☐ (6) มากกว่า 1 ปี

15. ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือไม่

- ☐ (1) ตรง ☐ (2) ไม่ตรง

16. ท่านสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ขณะนี้
เพียงใด

☐ (1) มากที่สุด	☐ (2) มาก
☐ (3) ปานกลาง	☐ (4) น้อย
☐ (5) น้อยที่สุด	

17. ท่านมีปัญหาในการปฏิบัติงานหรือไม่

- ☐ (1) ไม่มีปัญหา
- ☐ (2) มีปัญหา โปรดระบุปัญหาที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้
- ☐ (1) ความรู้ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่เพียงพอ
 - ☐ (2) ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา
 - ☐ (3) ขาดความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์
 - ☐ (4) ขาดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์งาน
 - ☐ (5) ขาดความสามารถด้านการสื่อสาร
 - ☐ (6) ปัญหาในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน
 - ☐ (7) ปัญหาในการทำงานร่วมกับหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา
 - ☐ (8) อื่นๆ (ระบุ)

18. ท่านมีความพอใจต่องานที่ทำหรือไม่

- ☐ (1) พอใจ
- ☐ (2) ไม่พอใจ โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ ต่อไปนี้
☐ (1) ระบบงานไม่ดี	☐ (2) ผู้ร่วมงานไม่ดี
☐ (3) ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา	☐ (4) ค่าตอบแทนต่ำ
☐ (5) ขาดความมั่นคง	☐ (6) ขาดความก้าวหน้า
☐ (7) สวัสดิการไม่ดี	☐ (8) อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 (2) สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน

19. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้

☐ (1) ยังไม่ประสงค์ทำงาน	☐ (2) รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน
☐ (3) ทำงานทำไม่ได้	☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

20. ท่านมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่

☐ (1) ไม่มีปัญหา	
☐ (2) มีปัญหา โปรดระบุปัญหาที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้	
☐ (1) ไม่ทราบแหล่งงาน	☐ (2) หางานที่ถูกใจไม่ได้
☐ (3) ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร	☐ (4) ขาดคนสนับสนุน
☐ (5) ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน	☐ (6) หน่วยงานไม่ต้องการ
☐ (7) เงินเดือนน้อย	☐ (8) สอบเข้าทำงานไม่ได้
☐ (9) อื่นๆ (ระบุ)	

ตอนที่ 3 (1) สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาต่อ

21. ระดับการศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาต่อ

☐ (1) ปริญญาโท	☐ (2) ปริญญาโทควบเอก
☐ (3) ปริญญาเอก	☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

22. สาขาวิชาที่ท่านกำลังศึกษาต่อ

☐ (1) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	☐ (2) สาขาวิชาอื่น (ระบุ)

23. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ท่านกำลังศึกษาต่อ

☐ (1) รัฐบาล	☐ (2) เอกชน
☐ (3) ต่างประเทศ	

24. เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจศึกษาต่อ (เลือกที่สำคัญ 1 ข้อ)

☐ (1) เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
☐ (2) งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสองวุฒิปริญญาตรี
☐ (3) ได้รับทุนศึกษาต่อ
☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

25. ท่านมีปัญหาในการศึกษาต่อหรือไม่

- ☐ (1) ไม่มีปัญหา
- ☐ (2) มีปัญหา โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้
☐ (1) ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ	☐ (2) คุณสมบัติในการสมัครเรียน
☐ (3) ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ	☐ (4) ขาดแคลนเงินทุน
☐ (5) อื่นๆ (ระบุ)	

ตอนที่ 3 (2) สำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

26. สาเหตุที่ยังไม่ได้ศึกษาต่อ โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้

☐ (1) ยังไม่ประสงค์ศึกษาต่อ	☐ (2) รอการตอบรับจากสถานที่ศึกษา
☐ (3) หาสถานที่ศึกษาต่อไม่ได้	☐ (4) ขาดแคลนเงินทุน
☐ (5) อื่นๆ (ระบุ)	

27. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

☐ (1) ต้องการ	☐ (2) ไม่ต้องการ

28. ระดับการศึกษาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ

☐ (1) ปริญญาโท	☐ (2) ปริญญาโทควบเอก
☐ (3) ปริญญาเอก	☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

29. สาขาวิชาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ

☐ (1) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	☐ (2) สาขาวิชาอื่น (ระบุ)

30. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ท่านต้องการศึกษาต่อ

☐ (1) รัฐบาล	☐ (2) เอกชน
☐ (3) ต่างประเทศ	

31. เหตุผลที่ทำให้ท่านต้องการศึกษาต่อ (เลือกที่สำคัญ 1 ข้อ)

☐ (1) เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
☐ (2) งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสองปริญญาตรี
☐ (3) ได้รับทุนศึกษาต่อ
☐ (4) อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

32. ท่านคิดว่าในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เรื่องใดที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของท่านได้มากยิ่งขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ (1) ภาษาอังกฤษ	☐ (2) ภาษาต่างประเทศอื่นๆ
☐ (3) คอมพิวเตอร์	☐ (4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
☐ (5) บัญชี	☐ (6) การฝึกปฏิบัติงานจริง
☐ (7) เทคนิคการวิจัย	☐ (8) อื่นๆ (ระบุ)

33. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

.....

.....

.....

.....

.....

34. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

.....

.....

.....

.....

.....

35. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานิสิต สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล (ผู้บังคับบัญชา)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ชื่อ-สกุล บัณฑิตที่ขอให้ท่านประเมิน คือ.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล (ผู้บังคับบัญชา)

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 21 – 25 ปี ☐ 26 – 30 ปี ☐ 31 – 35 ปี
☐ 36 – 40 ปี ☐ 41 – 45 ปี ☐ 46 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

4. ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร.....ปี.....เดือน

5. ระยะเวลาที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาหรือมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับบัณฑิตที่ท่านประเมิน.....ปี
.....เดือน

6. ปัจจุบันท่านทำงานเป็นผู้บังคับบัญชาบัณฑิตที่ท่านประเมินในลักษณะใด

- ☐ ผู้บังคับบัญชาระดับต้น (ผู้บังคับบัญชาโดยตรง)
- ☐ ผู้บังคับบัญชาระดับกลาง (ผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าระดับต้น 1 ชั้น)
- ☐ ผู้บังคับบัญชาระดับสูง (ผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าระดับกลางขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์

ในฐานะผู้บังคับบัญชาท่านมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการทำงานของบัณฑิตในด้านต่างๆต่อไปนี้ในระดับใด (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจ)

ข้อที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ							
1	ความรอบรู้ทางวิชาการ						
2	ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่						
3	ความสามารถในเชิงพัฒนางานในหน้าที่						
4	ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน						
5	ความสามารถในการสื่อสารในการทำงาน						
6	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน						
7	ความสามารถสร้างสรรค์งานใหม่ให้กับหน่วยงาน / องค์กร						
ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ							
1	ความคิด / ความมุ่งมั่นสร้างสรรค์งานใหม่ให้แก่หน่วยงาน / องค์กร						
2	ความคิด / ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงและพัฒนางานที่รับผิดชอบ						
3	ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน / องค์กร						
4	ความคิด / ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อชื่อเสียงของหน่วยงาน / องค์กร						
5	การรักษาชื่อเสียงของหน่วยงานโดยไม่กระทำการใดๆอันเป็นการเสื่อมเสียแก่หน่วยงาน / องค์กร						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม							
1	การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต						
2	การอุทิศเวลาในการทำงาน						
3	ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน						
4	การคิด / ปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล						
5	การให้เกียรติ / รับฟัง / ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น						
6	ความมีน้ำใจ / เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน						
7	ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น						
8	ความมีธรรมาจริยัมเี่ยมแจ่มใสในการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง						
ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน							
1	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่						
2	การปฏิบัติหน้าที่ต่อกลุ่มเป้าหมาย / ผู้เกี่ยวข้องโดยเสมอภาคทัดเทียมกัน						
3	การรักษาความลับของงานในหน้าที่อย่างเข้มงวด						
4	การศึกษาและทำความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย						
5	การพัฒนาตนให้มีรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่						
6	การให้ความร่วมมือ / ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย						
7	การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพ						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน							
1	ความเอาใจใส่ / รอบคอบในการปฏิบัติงาน						
2	การดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัด คุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน / องค์กร						
3	ความสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตาม เป้าหมายและทันเวลา						
4	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยประหยัดค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน / องค์กร						
5	ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมได้อย่าง คุ้มค่า						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ในฐานะผู้บังคับบัญชา ท่านมีความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง / พัฒนาการ
จัดการเรียนการสอน และหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตในด้านต่อไปนี้ อย่างไร

1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาการ

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

2. ด้านทัศนคติต่องานที่ทำ

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 (ต่อ)

3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

5. ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

6. อื่นๆ

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
คณะผู้วิจัย สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ